

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань правової політики

11 жовтня 2023 року

Веде зсідання голова Комітету МАСЛОВ Д.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, колеги, давайте будемо починати. Повідомляю, що у відповідь на пропозицію провести засідання комітету в режимі відеоконференції надійшла згода більше половини членів комітету. Отже, можемо проводити засідання комітету в режимі відеоконференції зв'язку відповідно до Закону про комітети Верховної Ради.

Давайте спробуємо встановити кворум, хоча я бачу, що колеги ще підключаються в нас.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, дякую.

Божик.

БОЖИК В.І. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васюк.

ВАСЮК О.О. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас.

ВАТРАС В.А. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко.

Гулько.

Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.

Калаур.

КАЛАУР І.Р. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Макаров.

Маслов присутній.

Німченко.

МАКАРОВ О.А. Макаров присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Макаров присутній.

Німченко.

Новіков.

НОВІКОВ М.М. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

ПУЗАНОВ О.Г. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соболев. Соболев.

Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

ФРІС І.П. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шпенов.

14 членів комітету присутні, кворум є. Отже, оголошую засідання комітету відкритим.

Повідомляю, що проект порядку денного було розіслано завчасно. Отже, пропоную перейти до прийняття порядку денного за основу.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васюк.

ВАСЮК О.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко.

Гунько.

Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. Демченко – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.

Калаур.

КАЛАУР І.Р. Калаур – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Князевич – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Маслов – за.

Німченко.

Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

ПУЗАНОВ О.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соболев.

Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шпенов.

Отже, 14 членів комітету – за, проти – 0, утрималось – 0. Отже, рішення прийнято.

Чи є пропозиції до порядку денного? Якщо не буде пропозицій, будемо переходити до прийняття в цілому порядку денного. Отже, переходимо до прийняття порядку денного в цілому.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васюк.

ВАСЮК О.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко.

Гунько.

Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. Демченко – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.

Калаур.

КАЛАУР І.Р. Калаур - за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Князевич – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Маслов – за.

Німченко.

Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. Павліш підтримує.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

ПУЗАНОВ О.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соболев. Соболев!

СОБОЛЄВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Соболев – за. Для протоколу також присутній народний депутат член комітету Соболев Сергій Владиславович.

Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шпенюв.

15 членів комітету – за, проти – 0, утрималось – 0. Отже, рішення прийнято. Дякую, колеги.

Тоді переходимо до першого питання нашого порядку денного – це призначення члена Дорадчої групи експертів (частина восьма статті 208 прим. 5 Регламенту Верховної Ради України).

Дуже коротко нагадаю, що нами було прийнято закон, змінено процедуру добору на посаду суддів Конституційного Суду України і передбачається створення Дорадчої групи експертів, яка має складатися з шести людей, а також у відповідності до закону призначаються заступники до складу Дорадчої групи експертів. Депутатські фракції та групи мали можливість протягом строку з моменту оголошення надати пропозиції щодо кандидатів на посаду члена Дорадчої групи експертів і заступника члена Дорадчої групи експертів.

У нас надійшла пропозиція від фракції політичної партії "Слуга народу" у Верховній Раді стосовно кандидатури Кузнєцової Наталії Семенівни на посаду члена Дорадчої групи експертів. Надійшли відповідні документи додані. Що стосується документів. Кузнєцова Наталія Семенівна, має юридичну освіту, має стаж професійної діяльності більше 20 років, є правником із визнаним рівнем компетентності, доктор юридичних наук, професор кафедри цивільного права Київського національного університету імені Тараса Шевченка, дійсний член (академік) Національної академії правових наук України. Це буде першим питанням.

Другим питанням буде питання заступника члена Дорадчої групи експертів. Інших пропозицій у нас не надходило від фракцій і депутатських груп. І зараз, перед тим як я надам слово Наталії Семенівні для того, щоб вона мала можливість коротко представитись, представити дуже коротко себе, можливо, будуть питання від членів комітету, чому вирішила все ж таки взяти участь в роботі Дорадчої групи експертів, адже це важливе, дуже важливе, почесне і нелегке завдання, добір майбутніх суддів Конституційного Суду, перед цим я надам слово Павлу Павлішу.

Прошу, Павло Васильович.

ПАВЛІШ П.В. Доброго дня, шановні колеги. З повагою відношусь до обох кандидатів і хотів би заявити, що так як я поки що планую подавати свої документи на конкурс, то заявляю про можливий конфлікт інтересів, про те, що у зв'язку з цим я не прийматиму участь в обговоренні і в голосуванні за кандидатів, для того, щоб потім не

було питання до конфлікту інтересів. Тому дякую і бажаю комітету визначитись з таким важливим питанням.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Павло Васильович.

Наталія Семенівна, тоді я надаю слово вам, будь ласка, декілька слів. Комітет, звичайно, знає вас, отримав ваші документи, але декілька слів про себе і все ж таки, що... як ви вирішили взяти цю почесну, але нелегку місію, як на мене?

КУЗНСЦОВА Н.С. Дякую, вам шановний Денисе Вячеславовичу. Я дійсно спробую настільки коротко, наскільки це можливо, тому що все ж таки я за віком доволі вже немолода людина, тому за цей період пройшла певний такий життєвий шлях, на якому були в тому числі і події, які стосуються моєї професійної діяльності.

Я маю вищу юридичну освіту, закінчила юридичний факультет Київського державного університету імені Тараса Григоровича Шевченка в 78-му році з відзнакою. Після закінчення працювала на практичній роботі юрисконсультантом. З січня 1984 року і по цей час я є науково-педагогічним працівником і працюю в Київському національному університеті практично на багатьох посадах: від асистента, старшого викладача, доцента, професора, завідувача кафедри цивільного права і тепер знову професор кафедри цивільного права.

У 85-му році захистила кандидатську дисертацію по спеціальності 1200030 - це "Цивілістика" і в 1993 році докторську дисертацію.

З 1996 року я член академії, спочатку член-кореспондент, потім дійсний член.

З 2004 року по 18-й я була членом президії і академіком-секретарем відділення цивільно-правових наук.

З 2018-го по 2023-й віцепрезидентом цієї академії.

Впродовж багатьох років є член науково-консультативних рад вищих судових установ і Верховного Суду України, і Вищого господарського суду, Вищого спеціалізованого суду, Конституційного Суду. Зараз я обіймаю посаду заступника голови Науково-консультативної ради при Голові Верховної Ради України. Була членом Конституційної Асамблеї, коли вона була створена, членом Конституційної комісії, членом Комісії з питань правової реформи зараз при Президентові і очолюю робочу групу з питань розвитку юридичної освіти. Чому? Так, це коротко для того, щоб от просто згадати чим я займалася ці роки. Чому я вирішила піти на цей конкурс і зайняти місце,

якщо мені довірять, радника з питань добору суддів Конституційного Суду? Тому що я вважаю, що сьогодні формування Конституційного Суду – це є одна з ключових проблем, яка пов'язана зі статусом України як кандидата на вступ до ЄС і ми знаємо як непросто проходить цей процес. І вважаю, що мій професійний, життєвий досвід, політична незаангажованість може бути корисною при здійсненні мною цієї функції. Крім того, я маю певний досвід, тому що була членом Комісії по відбору суддів до складу ЄСПЛ від України. Коротко все. Готова відповісти на всі ваші запитання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Наталія Семенівна.

Колеги, чи будуть запитання до кандидата? Якщо немає запитань, я пропоную перейти до прийняття рішення. Запропонований проект рішення комітету був з цього приводу вам розісланий. Пропонується подати на розгляд Верховної Ради кандидатуру Кузнєцової Наталії Семенівни для призначення на посаду члена Дорадчої групи експертів.

Отже, колеги, переходимо до голосування.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ще раз повторіть, будь ласка. Бабій.

Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васюк.

ВАСЮК О.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас.

ВАТРАС В.А. Ватрас - за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Власенко.

Гулько.

Демченко. Демченко.

Дирдін.

Калаур.

КАЛАУР І.Р. Калаур – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич. Князевич.

Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Маслов – за.

Німченко.

Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш. А, Павліш не голосує, вибачайте.

Пузанов.

ПУЗАНОВ О.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соболев.

СОБОЛЄВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шпенюв.

І там ще Бабій Роман Вячеславович, якщо зв'язок налагодився. Бабій. Бабій Роман Вячеславович. Зі зв'язком щось.

БАБІЙ Р.В. Бабій – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бабій – за.

БАБІЙ Р.В. Якщо чути.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, тепер чути. Дякую, Роман Вячеславович.

Отже, рахуємо. 12 членів комітету – за, проти – 0, утримались – 0. Отже, рішення прийнято. Дякую, колеги.

Наталія Семенівна, від себе і від імені комітету хочу побажати вам успіхів в залі парламенту, який має прийняти рішення щодо вашої кандидатури і в разі призначення вас на цю почесну і відповідальну посаду, з честю і гідністю пройти цей шлях і, дійсно, допомогти добрати найкращих, найдостойніших кандидатів до складу Конституційного Суду.

Дякую.

КУЗНЕСЦОВА Н.С. Дякую, Денисе Вячеславовичу. Буду намагатися виправдати довіру, якщо пройду голосування в залі Ради. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ви можете відключатись, можете продовжувати бути присутньою, на ваш розсуд.

Тепер переходимо до наступного питання нашого порядку денного - це питання обрання заступника члена Дорадчої групи експертів. Не буду повторюватись, я вже сказав про текст закону, який був прийнятий, про порядок добору. Можу повідомити, що до Комітету з питань правової політики надійшла пропозиція фракції політичної партії "Слуга народу" у Верховній Раді стосовно кандидатури Шакуна Василя Івановича для призначення на посаду заступника члена Дорадчої групи експертів.

Інших пропозицій не надходило. Згідно наданим документам Шакун Василь Іванович має стаж професійної діяльності у сфері права більше 20 років, є правником із визнаним рівнем компетентності, а саме, доктор юридичних наук, доцент, професор кафедри кримінального права Національної академії внутрішніх справ України,

дійсний член, академік Національної академії правових наук України. Власне, документи були надані, всі мали можливість з ними ознайомитися.

А у нас присутній кандидат на посаду заступника члена Дорадчої групи експертів. Василь Іванович, так само надаю вам слово для коротко представлення себе і висловлення позиції щодо участі в якості заступника члена Дорадчої групи експертів у важливій місії по відборі кандидатів на посаду суддів Конституційного Суду. Прошу.

ШАКУН В.І. Добрий день, шановні колеги! Я вдячний за те, що політична партія "Слуга народу" мене підтримала, мою кандидатуру. Наталія Семенівна мені запропонувала допомогти їй в цій нелегкій роботі, на яку вона дала згоду. Ми вже люди з нею немолоді і не так просто погоджуватися на будь-яку таку посаду, але, зваживши всі обставини, які на сьогоднішній день є, і досвід який, на щастя чи на жаль, ми маємо, і позитивний, і негативний, все ж таки я бачу, що зробила Верховна Рада певний крок до прозорості обрання суддів і я дав згоду взяти в цьому участь для того, щоб, скажемо, до складу Конституційного Суду України приходили люди з твердими переконаннями стосовно розбудови України і побудови все-таки тут остаточно якоїсь держави, яка заслуговує бути членом Європейського Союзу.

Біографія моя така, що ту роботу я почав ще з 14 років в Інституті надтвердих матеріалів в місті Києві імені Бакуля. І потім працював... служив в армії, потім в міліції, потім працював в Залізничному райкомі партії. Так трапилось, що отримав я диплом в один день, а на наступний день, у мене тоді така була ситуація, трапилася, що так мене обрали туди на роботу і я там працював. Потім пройшов в Київську вищу школу в 1984 році і от весь час там працював помічником і заступником, і першим проректором, і працюю до сьогоднішнього дня професором кафедри кримінального права. Дисертацію відомо, я в Москві захищав, тому що за посадою тоді не можна було керівникам вузу захищатися в своїй спецраді. І робота моя була така – предупреждение преступности в административном районе крупного города. А через 5 років в Харкові в теперішньому університеті імені Ярослава Мудрого я захистив докторську дисертацію на тему: "Урбанізація і злочинність в Україні".

Маю, як-то кажуть, наукові праці і маю великий досвід роботи все-таки в консультативних радах. З самого початку створення Науково-консультативної ради Верховного Суду і до сьогоднішнього дня я працюю в цій раді. Також маю досвід роботи в Науково-консультативній раді Конституційного Суду і в Науково-консультативній раді, де Наталія Семенівна є заступником.

Ви знаєте, я просто довго вагався над цим питанням і все-таки вирішив підтримати, підтримати фракцію, підтримати намагання створити прозорий і чесний Конституційний Суд, яким би пишалася правова система України.

Дякую вам за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Василь Іванович.

Колеги, чи є запитання до кандидата?

Якщо немає запитань, тоді пропоную перейти...

Да, Ігор Павлович.

ФРІС І.П. ... *(Не чути)* Не так запитання, як репліку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу.

ФРІС І.П. Ви знаєте, я просто з подивом... я не знав, хто буде представлений комітетом на зайняття відповідних посад, і кандидатура Василя Івановича, просто, знаєте, затремтіло серце. Я задоволений, відверто кажучи, що фракція обрала саме Василя Шакуна, тому що знаю його особисто, знаю його багато-багато років як одного з стовпів кримінальної політики, кримінального законодавства нашої держави, чесну, порядну людину. Тому, колеги, пропоную без вагань підтримати. Впевнений, що ця людина буде достойно представляти і Верховну Раду, і фракцію. І буду колег агітувати за те, щоб безпосередньо в стінах Верховної Ради представлена кандидатура була підтримана. Знаєте, це наші метри, за яких нам ніколи не буде соромно.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ігор Павлович.

Тоді, колеги, переходимо до голосування за запропонований проект рішення комітету.

Бабій. Бабій.

Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васюк.

ВАСЮК О.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас.

ВАТРАС В.А. Ватрас – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко.

Гунько.

Демченко.

Дирдін.

Калаур.

КАЛАУР І.Р. Калаур – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич. Князевич.

Макаров. Макаров.

Маслов – за.

Німченко.

Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш. А, не голосує Павліш.

Пузанов.

ПУЗАНОВ О.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соболев. Соболев Сергій Владиславович.

СОБОЛЄВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За. Дякую.

Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шпенюв.

Зараз ще запитую. Бабій Роман Вячеславович є на зв'язку, я просто не бачу? Були проблеми з телефоном.

Так, Макаров Олег Анатолійович.

Давайте ще раз спитаю. Хто в нас з колег на зв'язку, не на зв'язку?

Бабій.

Власенко.

Демченко.

Князевич.

Макаров.

Німченко.

Шпенюв.

Зараз дізнаємося. Не на зв'язку.

Прошу, секретаріат, так само зв'яжіться з тими, хто був на зв'язку, зараз нема.

Демченко, на зв'язку?

У нас сьогодні дехто приймав участь в засіданні, дехто знаходиться в дорозі, тому зв'язок втрачається. Зараз, колеги, секретаріат зв'язується, бо там зв'язок поганий, перебуває на трасі в нас, я знаю, що дехто з колег.

Колеги, давайте я ще раз перепитаю.

Бабій.

Власенко.

Гулько.

Демченко.

Дирдін.

Князевич.

Макаров.

Німченко.

Шпенюв.

ШПЕНОВ Д.Ю. Шпенюв є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Дмитро Юрійович, да, голосуємо за заступника члена Дорадчої групи експертів. Ваша позиція за запропонований проект рішення комітету? У нас...

ШПЕНОВ Д.Ю. За запропонований проект рішення. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Дмитро Юрійович.

Так, і для протоколу, в нас також присутній член комітету Шпенюв Дмитро Юрійович.

Отже, рахуємо, колеги. 11 членів комітету – за, проти – 0, утримались – 0. Отже, рішення прийнято. Дякую, колеги.

Василь Іванович, дякую вам за те, що згодилися на участь в цьому процесі, в Дорадчій групі експертів. Ви сказали, знаєте, що перша освіта у вас технології, чи як, твердих металів. Да? Я думаю, що і для членів Дорадчої групи експертів, і, тим більше, для майбутніх суддів Конституційного Суду твердість – одна з важливих рис. Тож допоможіть нам, допоможіть державі обрати таких майбутніх суддів Конституційного Суду.

Дякую вам.

ШАКУН В.І. І вам дякую за довіру. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Тоді, Василь Іванович, Наталія Семенівна, ми проголосували питання, які вас стосуються, якщо маєте час, бажання – можете залишатися, якщо ні – можете відключатися.

Дякую вам.

КУЗНЄЦОВА Н.С. Дякую вам, Денисе Вячеславовичу, членам комітету.

У нас також є справи, лекції треба читати, студентів готувати, молоде покоління. Так що ми вам щиро вдячні і будемо намагатися виправдати вашу довіру. Всього найкращого.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Всього найкращого. До побачення.

Так, колеги, а ми переходимо до наступного нашого питання нашого порядку денного нашого засідання, це питання, власне, те, що ми піднімали на одному з минулих засідань - це обговорення з Міністерством фінансів України та Національним агентством України з питань державної служби, органами правосуддя проекту нормативно-правового акта про новий механізм оплати праці державних службовців з 2024 року в частині правосуддя. Ми піднімали це питання, говорили, що в Україні планується введення нової системи оплати праці державних службовців. Велика кількість у нас працює в судовій гілці влади державних службовців, це більше 20 тисяч осіб. Відповідно ми маємо як Комітет з питань правової політики і відповідно всі учасники, всі інституції судової гілки влади перш за все чітко розуміти, яким чином буде формуватись система оплати праці державних службовців.

І друге. Забезпечити і зробити все необхідне і можливе для того, щоб працівники апаратів судів, державних службовців судової гілки влади отримували, скажімо так, адекватний принаймні рівень грошового забезпечення, чого вже багато років у них немає.

На засідання нашого комітету ми запросили і представників Міністерства фінансів України, і представників Національного агентства України з питань державної служби. Я би запропонував наступним чином. Я би запропонував спочатку надати слово представникам, мабуть, Національного агентства України з питань державної служби, після того Міністерству фінансів України, щоб коротко розповіли про те, що планується і що має бути зроблено в державі в галузі оплати праці державних службовців, і, що важливо, як зміниться, що зміниться для працівників судової гілки влади, і що необхідно зробити, власне, і Комітету з питань правової політики, можливо, і інституціям судової гілки влади для того, щоб забезпечити врахування інтересів працівників.

Тож, пані Наталія Алюшина, вам слово.

АЛЮШИНА Н.О. Дякую. Дякую, Денисе Вячеславовичу.

Шановні колеги і шановні народні депутати, вітаю всіх. Дійсно, тема це вже не нова і я вам щиро дякую за підтримку в першому читанні законопроекту 8222. Я просто

коротко нагадаю, що перед вами вже мала честь виступити, коли представляла сам законопроект, який розроблено було з боку Національного агентства України з питань державної служби і який є урядовий, був внесений відповідно ще в минулому році. Те, що в липні місяці ви підтримали в першому читанні, це означає, що на нас чекає ще, я так думаю, ще три засідання заплановано, робота в комітеті.

Разом було передбачено до другого читання підготувати сам законопроект у вигляді п'яти засідань, два з яких уже відбулися на базі нашого комітету - Комітет державного будівництва, регіонального розвитку і містобудування. І відповідно хочу сказати, що концептуальні положення, ми вже пройшлися, тепер ідуть питання по поправках. Поправки подали у відповідний період, там 125 поправок. І відповідно те, що нам залишилося, я думаю, що до 15-го у нас заплановано останнє засідання робочої групи на 15 листопада. Після цього будемо тоді вже говорити про те, яке майбутнє цього законопроекту до другого читання. Сподіваюся, що позитивне просування, сподіваюся. Але нагадувати фабулу для чого ми його розробляли щодо антикорупційної програми, щодо наших зобов'язань, зокрема в частині стратегії реформування державного управління, в частині необхідності переходу на нову систему оплати праці, але сьогодні нема сенсу мені підкреслювати про розбалансованість, несистемність, відсутність єдиних підходів в оплаті праці і так далі. Це вже лірика, вона всім зрозуміла, тому, власне, нагально сьогодні представляти сам законопроект.

Я хотіла коротко щодо нашої співпраці безпосередньо з вашим комітетом і діяльність національного агентства, те, що буде зараз ближче і зрозуміліше для... Я бачу, тут представлений і Конституційний Суд. Я бачу представників Вищої ради правосуддя. Я так бачу, судова гілка представлена в повному... яскраво представлена, я бачу Богдана Крикливенка, антикорупційний суд. Я до того, що в нас відповідно з 3 березня 2023 року цього поточного ми утворили робочу групу, яку я очолила сама безпосередньо, опікуючись питаннями щодо оплати праці і безпосередньо проведення класифікації посад. Ви знаєте, що і Державна судова адміністрація так само, тут представлений зараз і Максим Валерійович Пампура. Тобто я хочу підкреслити, що ми працювали з вами разом і процедуру каталогу опрацьовували, адже нам вдалося, не дивлячись на повномасштабне вторгнення, на всі наші плани, ми все одно з вами проводили попередньо класифікацію посад. І я попросила сьогодні, готуючись до нашої сьогоднішньої зустрічі і засідання, щоб мені підготували статистику. Протягом липня минулого року, ми проводили класифікацію посад державної служби і прокласифікували: 1 тисяча 130 посад Верховного Суду, 214 посад Конституційного Суду України, 191 посада Вищої кваліфікаційної комісії суддів

України, 249 посад Вищої ради правосуддя, 180 посад Вищого антикорупційного суду, 131 посада Державної судової адміністрації України, 518 посад територіальних органів Державної судової адміністрації України, 125 посад судів, які віднесено до четвертого рівня юрисдикції, і 1 тисяча 21 посаду місцевих загальних судів.

Хочу також підкреслити, що з нашого боку якраз, займаючись і судовою гілкою влади, так би мовити, не відсторонюючись, ми з вами мали кілька не просто зустрічей, а було утворено і телеграм-канал, де ми швидко опрацьовували, давали відповіді на запитання і знаходилися в такій щільній комунікації.

Розказувати про суть законопроекту немає сенсу, ми його всі прекрасно вже знаємо і куди воно тяжіє. Які були розрахунки? Ми робили модель на модель, виходячи з того, що, прокласифікувавши, зробивши зріз з класифікацією посад, яка була в рамках експерименту, в 2021 році на чотирьох державних органах, центральних органах виконавчої влади, я маю на увазі Міністерство фінансів, Мінцифра, національне агентство і Секретаріат Кабінету Міністрів з територіальними органами. Нам вдалося попередньо вже, проводячи і тестуючи всю методологію проведення класифікації посад, вивести грейди, закупивши, ми тоді закуповували звіт зрізу по ринку щодо функціоналу і щодо рівня заробітних плат в недержавному секторі. Нам вдалося накласти цю модель і вивести, спустившись нижче медіани ринку, ми прорахували і побудували грейди. Разом побудовано було, представлено - 15 грейдів разом із посадами державної служби.

В чому полягає суть самого каталогу посад? Я думаю, що тут теж немає сенсу зараз заглиблюватися, він обговорювався. Тобто, що закладається, і в чому специфіка проведення класифікації посад? Зрозуміло, що враховується і досвід, і важливість, і складність роботи на посаді, і ступінь відповідальності, а також і результативність, і ефективність, і якість виконання посадових обов'язків. Це все, так би мовити, складові на які, власне, буде зиждяться і заробітна плата, тобто як людина попадає, в який грейд, відповідно до нашої класифікації, проведеної в майбутньому класифікації посад, спираючись на каталог посад.

Станом на сьогодні, напевно, ви знаєте про те, що... Тут, я думаю, ми передамо слово вже потім Міністерству фінансів. Денисе Вячеславовичу, я лише коротко. Ми отримали доручення від Прем'єр-міністра України, нарада яка відбулася від 31 серпня, розробити постанову, відповідно до якої ми маємо провести класифікацію посад, адже в законопроекті 10000 було закладено якраз і перехід на класифікацію посад, тобто на нову систему оплати праці державних службовців в наступному році. Це означає, для того, щоб, так би мовити, діяти на випередження. І сьогодні проект постанови разом із

спрощеною процедурою, а саме, алгоритмом проведення класифікації посад, тому що строки обмежені на її проведення, а потрібно буде ще провести верифікацію даних. І також нам потрібно буде затвердити каталог посад.

Відповідно до регламентної процедури Кабінету Міністрів, ми провели ... *(Не чути)* процедуру. І разом із тим сьогодні ми маємо також вже на майданчику Кабінету Міністрів, а саме, через процедуру урядового комітету, тому що є неузгоджені позиції, була проведена узгоджувальна нарада, протокол узгоджувальної наради разом із усіма висновками, відповідно до регламентної процедури, було передано до Кабінету Міністрів. Одним словом, я хотіла підкреслити, що наша співпраця із судовою гілкою так само була представлена на належному рівні. Всі побажання і утворення нової окремої сім'ї спеціально для судової гілки, а саме, 17-а сім'я – організація судових засідань, також була опрацьована і на прохання якраз представників судової гілки на відповідній міжвідомчій робочій групі, яка в нас була утворена, як я сказала, з 3 вересня цього року. Було відпрацьовано листи і підтверджуючі документи ми всі отримали від представників якраз судової гілки влади. Тому готова відповісти на запитання, якщо, колеги, є.

Дякую, Денисе Вячеславовичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Наталія.

Перед тим, як будуть запитання, хотілося б привітати, в нас, і для протоколу маю зазначити, що в нас також на засіданні присутній член комітету, голова підкомітету з питань політичної реформи та конституційного права Максим Євгенович Дирдін. А окрім того всього, він ще і представник в Конституційному Суді Верховної Ради. І окрім всього того, він ще сьогодні має день народження. Максим Євгенович, від імені всього комітету вітаю вас з днем народження, бажаю вам міцного здоров'я, звичайно, що професійних перемог побільше, благополуччя всій вашій родині і, звичайно, що перемоги всій нашій країні.

ДИРДІН М.Є. Дякую, пане голово. Дякую, колеги, за вітання, приємно.

Дійсно зараз завершилося засідання Першого сенату в КСУ і я тільки після завершення під'єднуюся до комітету.

Дякую за вітання і слава Україні. щоб у нас найскоріше настала перемога. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Отже, колеги, повертаємося до питання оплати праці державних службовців в судовій гілці влади.

Пані Наталя, дивіться, ми спеціально запросили представників всіх інституцій судової гілки влади для того, щоб всі мали чітке бачення, розуміння, можливо, з'ясували для себе якісь питання, які ще не з'ясовані, і мали чітке розуміння як вони мають діяти далі, щоб забезпечити інтереси працівників, які працюють державними службовцями в цій сфері.

Правильно я розумію, що згідно постанови в разі її прийняття Кабінетом Міністрів України буде наданий строк в залежності від чисельності, штатної чисельності, певний строк, наданий для того, щоб скласти класифікацію, зробити класифікацію посад державної служби у судовій гілці влади? Відповідно кожен, я так розумію, наскільки я розумію, кожен у нас, і бюджетний розпорядник, і суди мають зробити у себе класифікацію і надати її вам. От, будь ласка, трішки детальніше про механізм, що мають зробити в разі прийняття такої постанови.

АЛЮШИНА Н.О. Дякую.

Да, ми такий акцент якраз в проєкті постанови так і пропонували. Перше, на що хочу звернути увагу, що протягом... ми внесли такий пункт, як протягом місяця після прийняття цієї постанови треба буде державним органам відповідно провести класифікацію посад. Разом з тим, там буде рекомендовано відповідно, виходячи з чисельності, рекомендувати державним органам проводити класифікацію посад державної служби зі штатною чисельністю, якщо до 100 посад - протягом 10 робочих днів, зі штатною чисельністю до 500 посад – протягом 15 робочих днів і відповідно зі штатною чисельністю до 1000 посад – протягом 20 робочих днів, а якщо буде понад 1000 посад, то відповідно 30 робочих днів, і відповідно протягом місяця з дати прийняття цієї постанови. Це перша ремарка.

Друга. Відповідно до самої процедури. Не так, що кожний судовий орган буде сам надсилати до національного агентства для верифікації результати класифікації, це виключно через Державну судову адміністрацію, відповідно гілка - один центральний орган, центральний, Державна судова адміністрація збирає всі дані. От зараз, дивлюся, Максим Валерійович є якраз, хочу просто наголосити, що ви збираєте по всіх і просто передаєте тоді до Національного агентства всім пакетом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто кожен окремий суд, кожен окремий суд має самостійно класифікувати посади, які в них наявні за штатом в суді, правильно?

АЛЮШИНА Н.О. Правильно, да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І чи вірно розуміємо, що від того, як буде класифікована посада, буде залежати, власне, і рівень окладу, рівень грошового забезпечення відповідної посади в суді?

АЛЮШИНА Н.О. Так, відповідно. Там доволі все просто, попередню класифікацію колеги вже проводили. Але хотіла б наголосити, що ми спростили саму процедуру. Перед тим я називала цифри скільки посад було прокласифіковано. Тоді утворювалися класифікаційні комітети. Це було якраз на передодні війни, ми тестували саму методологію, методика у відкритому доступі - це юстована методика, розроблена Національним агентством. Потім додатково розроблялися там підготовчі онлайн курси для того, щоб провчити членів класифікаційних комітетів як же ж проводити класифікацію, в чому її сутність і так далі. Але зараз ми пропонуємо настільки спрощений механізм чи алгоритм проведення самої класифікації. А зводиться все до того, що служба управління персоналом, відповідно рівень відповідальності більше 60 відсотків, те, що людина виконує за основною своєю посадою, її функціонал, це якраз те, що відправляє її, скажімо так, адресно до її сім'ї, тобто свідчення її функціоналу, виконання обов'язків відповідно за самою посадою. Оці додаткові, які можуть бути, які можуть займати 5 відсотків, тобто функції якісь додаткові, 10 відсотків, вони не впливають, тобто основне призначення, основна її... куди вона потрапляє, в яку сім'ю. Це означає, що служба управління персоналом сама попередньо, так би мовити, проводить таку класифікацію, потім з керівниками структурних підрозділів, керівники структурних підрозділів опрацьовують разом із службою управління персоналом, надають пропозиції просто чи, то в самостійний структурний підрозділ, чи представник у складі самостійного структурного підрозділу. Да, все це буде впливати якраз на розміщення чи початковий рівень, чи вищий фаховий рівень, чи середній фаховий рівень і так далі, те, що стосується головних спеціалістів. Там, де керівний рівень, там відповідно значно простіше. Алгоритм дуже простий, здається, що всі вже з цим розібралися. Тому я думаю, що тут без труда

впораються. Проте підпис, зрозуміло, що ставить керівник, він несе відповідну відповідальність за проведення класифікації відповідно до цього алгоритму.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Наталія.

Перед тим як поставлю вам питання і Міністерству фінансів, чи є розуміння, саме звичайне питання, чи є розуміння того, скільки в нас буде отримувати секретар судового засідання, який щойно пройшов на роботу в суд з досвідом, щоб ми розуміли, які все ж таки в цифрах будуть оклади в судах у нас, звичайних судах загальної юрисдикції?

Перед цим пан Богдан Моніч руку піднімає. Прошу, вам слово.

МОНІЧ Б.С. Доброго дня, шановні колеги. Скажіть, мене чути? Чути, да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так.

МОНІЧ Б.С. Я хотів би сказати, що насправді робота, по суті, по судах першої і другої інстанції жодна проведена не була. Було проведено, наскільки нам відомо, тому що ми про це дізнаємося десь неофіційно практично, було проведено декілька нарад, до яких було залучено, дійсно, Вищий антикорупційний суд мав певне залучення, певна асоціація працівників в апаратів судів, Верховний Суд, в принципі, по судах першої, другої інстанції класифікація посад взагалі практично проведена не була в межах старої методики, яка зараз, до речі, діюча. Тим не менш, завдяки тому, що ці зустрічі відбувались, ми знаємо, дійсно, наразі планується введення окремої сім'ї для судової гілки влади. В той же час на сьогоднішній день взагалі незрозуміло, до якого рівня посад... Про заробітні плати ми можемо говорити пізніше, Денис Вячеславович, бо це буде певне прирівняння все ж таки всіх посад державної служби до певних рівнів. От я хотів би зрозуміти, от працівники суду загальної юрисдикції, вони по тому каталогу, який... ми його не бачимо, на жаль... От скоро вже новий рік, але у нас є лише в доступі каталог посад державної служби, який не юстований, є методика класифікації посад, яка юстована, але я так по тому, що говорить представниця Нацагентства з державної служби, я так розумію, що, по суті, все буде те саме. Це буде шість рівнів відповідно, точніше, дев'ять. Це будуть певні рівні посад: перший, другий, третій, четвертий, п'ятий, шостий, вищий, середній, початковий. В межах так само сімей буде визначатися такий рівень відповідних. Так само будуть визначатися типові посади відповідно до юрисдикцій. От у мене питання. От в тому каталозі, по-перше, який був, найнижчий рівень було зазначено,

що юрисдикція посади державної служби має поширюватись на території одного району. У нас жоден місцевий загальний суд не має юрисдикції на території району, тому що в нас адміністративна реформа відбулася, а, по суті, в межах одного району діє три, чотири суди і так далі. Так-от я хотів би почути чи є вже хоч якийсь розуміння, до якого рівня, наприклад, буде віднесено секретаря судового засідання, чи це буде початковий фаховий рівень? До якого буде рівня юрисдикції віднесено місцеві загальні суди? І де взагалі можна подивитись і почитати, що відбувається зараз в Нацгентстві з питань державної служби в цьому напрямку? Бо все, що було сказано, це слова, які не в повній мірі, на мою думку, відповідають дійсності, тому що навіть у тій кількості класифікованих посад... Я думаю, що шановні народні депутати звернули увагу, що, да, згадувався Верховний Суд, я знаю, що там робота проводилась, Вищий антикорупційний, Конституційний Суд, ВРП, по судах першої і другої інстанції ця робота фактично не проведена.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пані Наталія.

АЛЮШИНА Н.О. Дякую, пане Денисе, і я дякую вам, пане Богдане, за те, що актуалізували своє питання. Ми отримали ваш лист, його вже опрацювали, незабаром... я думаю, що сьогодні до вечора я відправлю, підпишу, відповіді на всі ваші запитання, які ви зазначили в своєму листі.

Щодо участі в робочій групі, те, що ви зазначили, сказали, що нічого не велось. От Конституційний Суд, я не буду зараз зазначати кількість людей, які в мене в робочій групі, відповідно до утворення цієї робочої групи, фактично всі були представлені, зокрема і з Верховного Суду, і з Вищої ради правосуддя, і з Вищого антикорсуду, і Державної судової адміністрації, Конституційного Суду, тобто там, де ми опрацьовували, і сказати, що їхні внески в розробку цього каталогу тут однозначно є. Там, де з'явилася окрема 17 сім'я – організація судових засідань. Звісно, що цей каталог дійсно неприйнятний, він доопрацьовувався з Апаратом Верховної Ради, це в нас були останні комунікації з ким ми на той час, перед тим, як внести цей каталог, відправити його до Кабінету Міністрів, відповідно хотіла вам сказати, що доопрацьовували виключно, останні залишалися - це Апарат Верховної Ради, з ними доопрацьовували. Тепер я можу сказати, що з усіма органами, включно перший рівень, перший тип, другий тип, третій,

четвертий, п'ятий плюс судова гілка, відпрацьовано було з усіма. Тобто ми врахували, там, де могли врахувати, враховували всі побажання, тому цей пункт був опрацьований.

Щодо 17 сім'ї. Це окрема сім'я, про яку я хотіла сказати. Організаційне забезпечення виконання функцій суду або конституційного впровадження. Підкреслюю ще раз, там, де є основний функціонал, виписували його виключно з представниками судів, зокрема з місцевим рівнем так само вони теж були дотичні.

Щодо рівнів посад. Рівні, дійсно, є. І керівний рівень окремо був представлений, тобто весь масив і основна мета посади для чого, що він виконує, який обсяг і так далі, все це теж було виписано, опрацьовано для цієї сім'ї. А також, що стосується фахових рівнів – це категорія "В": вищий фаховий, середній і початковий фаховий рівень.

Чому у нас з'явився початковий фаховий рівень? Ви знаєте, що відповідно до Закону України "Про державну службу" ми можемо сьогодні брати на службу бакалаврів. Відтак, не маючи досвіду, початковий фаховий рівень якраз передбачає, що вони можуть виконувати функції, працювати на державній службі. Разом із тим ми прямуємо до кар'єрної державної служби для того, щоб у нього, не вся категорія "В", а для того, щоб дати можливість їм кар'єрно просуватися. Відтак, якщо посада входить... Я не буду зараз просто переказувати, ми можемо в робочому порядку, звісно, надіслати проект каталогу, але я сподіваюся, що його буквально тиждень-два і його Кабінет Міністрів має прийняти. В робочому порядку, звісно, ми поділимося.

Єдине що я хотіла ще наголосити зараз, колеги, щодо... Державна судова адміністрація збирає і централізовано нам направляє на тарифікацію дані, так само і Верховний Суд – окремо, Вищий антикорсуд – окремо, Конституційний Суд теж збирають і надсилають результати проведеної вами класифікації, ви пересилаєте його до національного агентства для того, щоб ми могли верифікувати дані.

І окремо хотіла ще сказати про те, що до нашої міжвідомчої робочої групи якраз ми залучали всі органи ... *(Не чути)* влади, де є посади державної служби. Ще раз, там де є посади державної служби саме не суддів, а именно саме про апарати судів.

І також хотіла ще дуже коротко. Примірна класифікація місцевих судів нами була проведена. Якщо тут є питання чи у вас є запит більш конкретної інформації, то, звичайно, ми можемо, ми готові її теж представити.

МОНІЧ Б.С. Перепрошую, з яким органом будуть прирівнюватись приблизно от по рівню заробітної плати місцеві загальні суди? Є вже розуміння: чи це буде райдержадміністрація, скажімо, умовно, чи це буде рівень окружної прокуратури, чи це

буде рівень, я не знаю, ДБР відділу, там теж є посади державної служби? Є розуміння? Чи знову зараз місцеві загальні суди будуть на найнижчому рівні в цій системі оплати праці нової?

Дякую.

АЛЮШИНА Н.О. Дякую, пане Богдане.

І тут, Денисе Вячеславовичу, це питання Міністерству фінансів, я би просила вас передати це слово далі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну да, я тому і...

МОНІЧ Б.С. Денис Вячеславович, я ще раз все ж таки, це не питання фінансування, міністр фінансів потім... Воно в залежності від рівня посад профінансує певним чином, якщо буде більш високий рівень, буде більш висока заробітна плата. Якщо місцеві загальні суди в цій системі оплати праці будуть на найнижчому рівні, відповідно в них і заробітна плата буде найнижча.

Я чув зараз про те, що десь на рівні райдержадміністрацій збираються прирівняти. Я думаю, що щонайменше потрібно говорити про рівень щонайменше окружної прокуратури або того ж, можливо, підрозділу ДБР, тобто органи, які виконують подібні функції все ж таки, правоохоронні якісь.

Тому це не питання фінансування. А потім по системі вже Міністерство фінансів від ресурсу буде визначати посадові оклади і так далі, і так далі. Я перепрошую, тому це важливо, де зараз опиняться місцеві загальні суди. Тим більше, що по каталогу, ще раз кажу, там є юрисдикція на один район, тобто навіть не враховує той каталог проект, який ми маємо, ту ситуацію, що в нас адмінреформа відбулася, а суди продовжують здійснювати свої функції в межах старого адмінподілу. Тобто до якого органу, хоча би приблизно, чи є розуміння?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, в мене уточнююче теж питання до цього. Чи вірно я розумію, що в нас є, наприклад, 17-а сім'я, да, є от 7-а сім'я. От в 17-й сім'ї є початковий фаховий рівень, середній фаховий рівень і в 7-й сім'ї теж є початковий фаховий рівень, середній фаховий рівень, але ця сім'я, вона має назву "Державний нагляд та контроль". Що і в тому, і в тому початковому рівні, середньому рівні буде однаковий оклад чи ні? Так це чи ні?

МОНІЧ Б.С. Що юрисдикція, Денисе Вячеславовичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз, зараз, дайте я спитаю.

АЛЮШИНА Н.О. Дивіться, звичайно, в нас для того має бути система грейдів, тобто там побудовані грейди, грейдів 15, ми опрацьовували ще в 21-му році, коли будували саму систему, тобто перехід на нову систему оплати праці через класифікацію на основі грейдового підходу. Отож у кожного є свій рівень юрисдикції: є вся Україна, є міжобласний рівень, є область і є район, зрозуміло.

Відповідно ваше питання. я би просила, напевно, все ж таки продемонструвати екран. Наталю, можу я вас попросити, продемонструйте, будь ласка, 21-й рік. Скажу чому. У 21-му році ми робили класифікацію і відповідно в рамках експерименту, коли виводили грейди...

_____. А можна демонстрацію екрану включити? Я вибачаюсь.

АЛЮШИНА Н.О. Звичайно, зараз вмикають.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз, хвилинку. Його ж потрібно запустити.

АЛЮШИНА Н.О. Да. І тому хотіла б вам показати для того, щоб у нас була уява в який спосіб, де, яка сім'я і там відповідно на цій схемі ми зможемо побачити зараз як це, власне, працює і в бізнесі.

Якщо можна, збільшить, будь ласка, масштаб. Да. Я дуже дякую. І ще посунути трошки, та. Дивіться... Можна зменшити чуть-чуть, саме трошки. Дивіться, в нас є ось... Дякую, Наталю. Сімнадцята сім'я - організаційне забезпечення виконання функцій суду. Виходячи з того, що в нас є типи і відповідно зараз розглядаємо по матриці посад сім'ї посад - 15 грейдів. Куди воно потрапляє, який рівень і відповідно, який тип органу. Трошки нижче можна буде, там де типи органів. Так.

Відповідно в нас є типи, є сім'ї, і є посадові оклади на цих рівнях. Відповідно... Якщо, Наталю, трошки тут зменшити, ми зможемо побачити більше 15 грейдів. Да, дякую.

Тобто в нас виходить, що перший тип, другий і третій тип за типами рівнів ми можемо зараз, державних органів, зараз побачити. Це були наші нароби ще станом на 21-й рік. Ми співставляли рівень заробітних плат з ринком разом із функціоналом. Тобто функціонал, який виконує з обсягом завдань умовно і з такими самими функціями бізнес, співставляли з державним сектором приблизно, зрозуміло, що не в ідеалі, і от зараз ви бачите оцю медіану ринку. Звісно, що, якщо керівний рівень, адміністративне керівництво - 250 тисяч гривень, в лівій колонці. Ми зараз бачимо, що державний сектор не може дозволити собі, виходячи з обмеження державного бюджету, ми не можемо платити 250 тисяч так, як було, скажімо, в 21-му році. Ми спустили тоді медіану, спустилися нижче медіани ринку і визначили, співставляючи і виходячи з розрахунками, мої якби, колеги, ті, хто розрахунки ці робили могли б, звісно, сказати зараз набагато більше. 69 тисяч – це те, що нами було виведено в порівнянні з 250 і 69, це можливості державного бюджету, особливо, там, де є рівень відповідальності шалений і складності виконання завдань, і так далі, я зараз не буду перераховувати.

Що стосується 15 грейду, зараз ви бачите, це 11 тисяч. Звісно, що це не те, що зараз пропонувалося в нас відповідно до, скажімо, те, що зараз існує. Ми теж отримуємо листи з боку представників судової гілки, апаратів судів так само, і працювали з цими листами. І я знаю, що там відбувається, і ми з вами разом зустрічалися неодноразово і у Прем'єр-міністра теж на нарадах. Тому хочу вам показати, що ми робили модель на модель. Да, звісно, нам завадила агресія з боку Росії – війна. Сьогодні можу сказати, що попередньо розрахунки були всі зроблені, вони всі були представлені. І хочу сказати, що завадила війна, були утворені класифікаційні комітети і ми мали б стартувати з кінця лютого проведення класифікації посад до травня місяця. Для того, щоб забюджетуватися на 23-й рік, вже відповідно спробувати якраз з розрахунками по класифікації посад, на основі класифікації посад. Все це завадило. Що ми маємо сьогодні? Ми маємо тепер в першому читанні, підтриманий вами проект 8222 і сьогодні опрацьовуємо його до другого читання. Разом з тим Міністерство фінансів вже заклало в бюджет на 24-й рік розрахунки. Тому тут я не зможу дати відповідь, тут, Денисе Вячеславовичу, на тому вже зупинюся.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ясно.

Колеги, давайте я зараз надам слово Міністерству фінансів все ж таки, а потім питання, які будуть, питання, коментарі до обох представників і так далі. У мене єдине лише питання. Колеги, хто зможе відповісти, скільки буде в 2024 році отримувати

секретар судового засідання, який тільки що прийшов на посаду? Без медіан, без всього, от просто можна оклад, щоб зрозуміти, от в місцевому суді не спеціалізованому?

Міністерство фінансів, прошу вам слово.

_____. Дякую, Денисе Вячеславовичу.

Добрий день шановні народні депутати, шановні колеги, всі присутні. Наталія Олександрівна все подробененько розказала про стан проведення класифікації, про каталоги, все ми вже зрозуміли. Тепер, що відбувається. Закон 10000 винесено вже на площадку Верховної Ради, ми всі його побачили, "Прикінцеві положення", запроваджується введення грейдової системи і класифікація посад з 01.01.2024 року. Тому класифікація посад повинна бути проведена до цього терміну, до кінця цього року, навіть і не до кінця, для того, щоб можна було вже сформувати схему посадових окладів. На сьогодні озвучити конкретний посадовий оклад на районному рівні ми не можемо, тому що схема посадових окладів не затверджена, не розглядалася, не обраховувалася. Але бюджетні видатки на районний рівень доведені із розміром 17,5 тисяч середня заробітна плата. Ми всі з вами розуміємо, що таке цей показник – середня заробітна плата.

Тепер, пане Богдане, відповідь на ваше питання, до якого рівня будуть прирівнюватись наші суди, апеляційні, місцеві. Місцеві суди до районного рівня, апеляційні суди до обласного рівня по загальним підходам. Тобто вся державна служба має бути прокласифікована і вся державна служба має отримувати єдину заробітну плату відповідно, звичайно, до типів, рівнів, сімей і грейдів. Але в пояснювальній записці до Закону 10000 визначено, що мінімальний посадовий оклад на районному рівні, який на сьогодні в нас дорівнював відповідно до Закону діючого "Про державну службу" два прожиткових мінімуми, запропоновано запровадити мінімальну заробітну плату, тобто 7 тисяч 100 гривень. Це самий найнижчий посадовий оклад на районному рівні, категорія "В3", тобто спеціалісти, туди, куди входять у нас судові розпорядники. Тому секретарі суду, які відносяться в нас до категорії "В2", звичайно, будуть мати посадовий оклад більший ніж 7 100, але на яку пропорцію ще буде визначено, може, це буде в районі 9 тисяч. І, звичайно, якщо людина буде приходити на роботу без вислуги років, то ми всі розуміємо, тим більше, що вислуга років на сьогодні і запропонована проектом Закону 8222, і підтримана в проекті 10000 30 відсотків, зважаючи на підвищення посадових окладів, для того, щоб ми поступово виходили на рівень 70 відсотків основної зарплати, прозорості, щоб людина розуміла чітко, що вона буде отримувати, маючи вислугу років або не маючи вислуги років. Але премія до 30 відсотків виплати залишається, так, як і вона

була, фонд преміювання 20, доводиться, плановий, але людина може отримати 30 відсотків премії і матеріальну допомогу і на оздоровлення, і на соціально-побутові відповідно до Закону 10000, прописали конкретно для того, щоб вже всі розуміли, що ми зможемо отримати.

Тому, Денисе Вячеславовичу, на сьогодні сказати чіткий посадовий оклад - точно ніхто не скаже, але мінімальний посадовий оклад – 7 100, точно можемо вже озвучувати, що буде мінімальна заробітна плата.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Давайте питання, я бачу підняті руки. Спочатку слово члену комітету, народному депутату Павлу Павлішу. Потім інші.

ПАВЛІШ П.В. Доброго дня, колеги. Я тут все ж таки хотів би повернутися до питання, яке задавав голова комітету. Тому що, ви знаєте, з грейдами в магазин не сходиш і нічого не купиш, а людей цікавить все ж таки фізично скільки вони зможуть отримати чи зменшиться, чи збільшиться їхня заробітна плата. Зменшувати в судовій системі вже немає куди, тому для нас у разі прийняття цих рішень дуже важливо все ж таки реагувати на ті питання, щоб було збільшення, а не зменшення заробітних плат в судовій системі. Тому це важливо і я думаю, що нам треба не грейдами говорити. Це правильно, ви записуєте, все, в мене питань нема. Але ми хочемо як депутати бачити чіткі відповіді на питання, скільки будуть отримувати, наскільки збільшиться заробітна плата працівників? Тому що, ви ж розумієте, якщо ви зараз не дасте ці відповіді, їх напишуть в телеграм-каналах і в інших засобах масової інформації в іншій формі, і ця форма буде, я скажу, що не зовсім задоволена ні нами, ні тими громадянами, які їх прочитають. Тому, будь ласка, все ж таки давайте будемо про конкретику і говорити про те наскільки збільшиться заробітна плата, щоб люди не видумували щось інше, а розуміли від влади, що їх чекає завтра.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Павло Васильович.

І те, що я говорив. Ми якраз зібрались для того, щоб зрозуміти, що ми можемо зробити для того, щоб максимально врахувати інтереси державних службовців в судовій гілці влади. Тобто, що? Просто буду говорити: вище класифікувати їх, внести зміни до постанови які-небудь, запропонувати і так далі, щоб ми не втратили цю можливість зараз.

Якщо змінюється система, ми не маємо втратити можливість з огляду на важливість окремої гілки влади. Тобто, тому ми і зібрались, власне.

Давайте тоді по черзі: Руслан Сидорович – Вища кваліфікаційна комісія, Вища рада правосуддя, ВАКС, ДСА України. Мені дуже цікаво, звичайно, ДСА України почути буде. Але давайте, пане Руслане, ви перший будете.

СИДОРОВИЧ Р.М. Дякую, пане Денисе.

Справді нам потрібно з'ясувати всі нюанси, які пов'язані з подальшою класифікацією. Я, напевно, почну з того, що варто змінити новину на сайті НАДС, де зазначено інформацію, що класифікація посад державної служби припинена, тому що деякі органи судової влади, які мають зараз інтенсивно проводити класифікацію, думають, що класифікація ніяк не проводиться і можуть залишитися за бортом цього процесу.

Перше конкретне питання, яке в мене є. Ми всі знаємо, що відповідно до того плану реформ, який зараз є поставлений державою і нашими партнерами перед Вищою кваліфікаційною комісією, перед Вищою радою правосуддя, я, звичайно, не буду говорити за конституційний орган, вони самі скажуть свою позицію, але ми розуміємо, що питання добору суддів, питання відновлення функцій дисциплінарного провадження, вони на ці два органи покладають колосальне... будуть покладати колосальне навантаження.

В проекті каталогу, який був у пабліку раніше, Вища рада правосуддя і Вища кваліфікаційна комісія суддів, вони віднесені до другого типу державних органів. Поза тим, виходячи з цифр, можливо, Міністерство фінансів уточнить, які наче закладалися до державного бюджету, ВККС та ВРП віднесені до першого типу. Нам би хотілося зрозуміти до якого типу віднесені наші органи? Це є раз. І спільна позиція, оскільки ми не є головним розпорядником коштів, а все ж таки комунікуємо з НАДС інституційно через ДСА, як швидко ми зможемо провести цю класифікацію? З нашого боку ми готові працювати в режимі 24 на 7, розуміємо, що часу мало і умови такі, в яких потрібно працювати швидко і багато. Просто як це має бути організовано, щоб ми це провели і який у нас дедлайн, тому що сказано було логічно, що це має бути зроблено не 1 січня, це має бути зроблено відчутно швидше. Тобто ми всі повинні розуміти, де в нас дедлайн. І якщо в нас виникають якісь запитання по дорозі щодо визначення типу, сім'ї, грейду, щоб ми оперативно обмінювалися цією інформацією і не ставили ні Кабінет Міністрів перед фактом, ні наших працівників, тому що для проведення конкурсів нам потрібно проводити масовий набір працівників апарату, тобто секретаріату. При тих заплатах, які на

сьогоднішній день і в комісії, ми можемо набрати хіба що двірників і сторожів, вибачте. Да, соррі, трошки емоційно, але про наболіле.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Дякую.

Давайте, Національне агентство, да, було питання щодо до якого типу в межах першої юрисдикції, чому Вища рада правосуддя, Вища кваліфікаційна комісія суддів віднесена до другого типу?

_____. Доброго дня, шановні учасники засідання. Стосовно рівнів державних органів. Як зазначала попередньо Голова національного агентства Наталія Олександрівна, в нас є два законопроекти, якими передбачено типи державних органів. Перший, 8222, який було в установленому порядку узгоджено з різними необхідними всіма органами, схвалено урядом і затверджено парламентом в першому читанні.

Є другий законопроект, який був поданий в цьому році, законопроект 10000 про держбюджет, який має відмінну від попередньо обраного парламентом модель розподілу державних органів на рівні.

Водночас ми можемо сказати, що нещодавно наприкінці вересня відбулося засідання нашого профільного Комітету з питань держбуду, комітет Верховної Ради України, і національне агентство, як було попередньо озвучено, є в 107-му, здається, протоколі комітету, підтримано пропозицію все ж таки залишити розподіл державних органів на рівні як це визначено в законопроекті 8222. Враховуючи те, що розподіл державних органів на рівні, є вкрай важливим, а законодавчої рамки затвердженої станом на сьогодні, на жаль, ми ще не маємо, в нас є два проекти, один з яких тільки було прийнято в першому читанні, ми передбачили в проекті постанови про затвердження каталогів і введення класифікації рівні державних органів згідно з законопроектом 8222. В цьому ми, звичайно, на узгоджувальній нараді, яка нещодавно була проведена, проговорювали і це питання, воно було визначене таким, що є політичним і потребує прийняття членами уряду. У зв'язку з цим проект акта було направлено на розгляд уряду з протоколом узгоджувальної наради, де і визначено, що це питання є політичним.

Я сподіваюсь відповіла на ваше запитання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Як вам сказати. Давайте так, чи вірно я зрозумів, що є проект постанови уряду, згідно з якою віднесена Вища кваліфікаційна комісія, Вища рада правосуддя до другого типу першої юрисдикції.

_____. Зрозуміло.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І для того, щоб внести зміни до постанови, потрібно, щоб в межах уряду хтось вніс зміни до цієї постанови. Правильно? Але разом з тим є законопроект 8222, де передбачається аналогічно, що вони відносяться до другого типу першої юрисдикції. Але в законопроекті 8222 до другого читання, якщо в межах опрацювання це буде змінено, відповідно це буде змінено і на рівні закону, тоді постанова так само в цій частині не буде діяти, а буде діяти відповідно до закону. Правильно чи ні?

_____. Абсолютно вірно. Ще одне уточнення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто два шляхи є: або 8222 змінювати, або змінювати постанову уряду. Правильно?

_____. Є ще один момент - 10000.

АЛЮШИНА Н.О....*(Не чути)* не дасть. Закон має найвищу юридичну силу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

АЛЮШИНА Н.О. Тут зрозуміло, що навіть, якщо ми зараз впишемо в каталог, нам потрібна рамка, рамка – це 8222, де виписані якраз типи, або, якщо ми розглянемо зараз діючий Закон "Про державну службу", там же чітко зазначено, хто де є. Відтак ми маємо спиратися на закон.

Враховуючи те, що у нас є станом на сьогодні два законопроекти, є 10000 і є 8222, який вже проголосований в першому читанні, і зараз готується робочою групою до другого читання сам проект закону, я так думаю, що має сенс все ж таки працювати з законопроектом. Тобто до робочої групи делегувати теж представника від правоохоронного комітету і відповідно це питання розглянути. Там лише, як я сказала,

125 поправок, а це означає, що на передостанньому, можливо, засіданні можна буде підняти це питання.

_____. У нас комітет правової політики.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, всі зрозуміли. Добре.

Вища рада правосуддя.

_____. Добрий день, шановний пане голову, народні депутати, всі присутні. Ви знаєте, я дійсно, і Вища рада правосуддя, підтримую всіх виступаючих і виглядає ситуація дуже, дуже, дуже дивно.

В 21-му році діяльність Вищої ради правосуддя була зупинена. Потім Вища рада правосуддя відновила і насправді, на такому широкому рівні для більшості моїх колег – це таке цікаве і вперше виникло питання. Я погоджуюся з народними депутатами, які вказують, що дійсно з грейдом до супермаркету або на ринок не підеш. І треба розуміти, що секретар судового засідання першої або апеляційної інстанції – це людина, яка закінчила університет і, як пропонують, навіть отримала ступінь бакалавра, і вона вперше приходить до суду, маючи за мету або продовжити рости в професії, або залишитися секретарем судового засідання. І коли ми чуємо заробітна плата 7 тисяч гривень, а це людина приходить на голий оклад, в неї немає ще вислуги, як правило, після університету люди йдуть на ці спеціальності. Разом з тим наші партнери, держава, цифровізація, суспільство, вимагає навіть від секретаря судового засідання переводити справи в електронний формат, забезпечувати електронне цифрове правосуддя, тобто покладає, крім його безпосередньо обов'язків фіксації судового засідання і як процесуального учасника, яким передбачено його права та обов'язки процесуальними кодексами, також виконувати велику роботу, яка полягає далі з опрацюванням, цифруванням, матеріалів справи і таке інше. І за це держава пропонує людині заробітну плату на рівні 7, трохи більше, тисяч гривень. Якщо ми з вами дійсно підемо до будь-якого супермаркету в країні, де прямо на вхідних дверях є оголошення, що касир торговельного залу отримує 14 тисяч гривень. Тоді в будь-якої молоді людини є запитання, а нащо мені йти працювати, оскільки декілька секретарів працюють на... Один секретар працює на декілька судів, оскільки констатуємо стійке падіння і зростання вакансій. Тобто людина, виконуючи роботу за двох, за трьох секретарів, отримує таку заробітну плату, мені видається, це є неприйнятним. Але сам суд це не лише судді, це безпосередньо і апарат суду. Я не

погоджуюся з тим тезисом щодо принципу, наприклад, спеціалізовані апеляційні суди, якщо ми визначаємо критерії апеляційні суди є на область, воно не відповідає. Апеляційний, адміністративний і господарський суди вони діють на декілька областей, і це ж результат судової реформи з метою оптимізації цього. Тому навіть такий вже критерій в судовій системі не діє. Фактично система судоустрою і організація державної служби, і патронатної служби, безумовно, це патронатна є предметом обговорення, але треба і враховувати, що помічники і інші особи, які в судах або органах судової влади, Державної судової адміністрації, вони як патронатна служба діє, і яким чином тоді буде співвідноситися оплата праці працівників патронатної служби і оплата працівників державної служби?

Крім того, прийнятий Верховною Радою закон, наприклад, така категорія як дисциплінарні інспектори, вони взагалі, їх заробітна плата визначається законом і вона виходить з правового регулювання запропонованої редакції.

Тому, дійсно, якщо, і ми вже попередньо почули, що до 8 тисяч гривень заробітна плата секретаря судового засідання суду першої інстанції. А візьміть навантаження судів великих міст: Одеса, Львів, Київ, де є 3 тисячі справ, 2 тисячі справ на одного суддю, а при цьому в суді сидить секретар судового засідання або помічник судді, до патронатної служби який відноситься. Тому тоді не потрібно до судової гілки влади висувати такі занадто вимоги.

Вища рада правосуддя висловила свій конституційний висновок щодо законопроекту 8222. Дійсно, ми наголошуємо, що Вища рада правосуддя, Вища кваліфікаційна комісія має бути віднесена до перших, оскільки Вища рада правосуддя є конституційний орган. Тоді запропонований законопроект 8222 має враховувати, і просимо народних депутатів врахувати нашу позицію з цього приводу.

І дійсно хотілось би, я підтримую і Богдана Сильвестровича Моніча, і народних депутатів, треба побачити цифри. Коли ми побачимо якісь розрахунки, тоді ми можемо щось прогнозувати. А закладати в державний бюджет заздалегідь заменшені... ми не можемо подолати тоді, і ми маємо тоді казати чесно, що ми не наберемо секретарів судових засідань у великих містах, і з відповідними наслідками. І це ж потрібно казати не нам, це потрібно казати громадянам, яким суд має забезпечити доступ до правосуддя. А коли на п'ятьох суддів у нас залишиться один секретар судового засідання, то навіть, як би не хотіли п'ять суддів забезпечити доступ громадян до правосуддя, фіксація судового засідання одночасно не може відбуватися одним секретарем судового засідання.

Тому, дійсно, ми б хотіли побачити конкретні цифри, нехай вони будуть приблизні, і для обговорення, дійсно, разом і з Державною судовою адміністрацією суддів України, разом з Радою суддів, тому що для того, щоб вибудувати діалог між усіма органами судоустрою України треба мати якісь цифри.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Богдан Крикливенко.

КРИКЛИВЕНКО Б.В. Дякую дуже.

Всім доброго дня. Буду намагатись дуже швидко прокоментувати. Є два блоки проблем, якщо повернутись до теми нашої розмови.

Перше - Закон про Державний бюджет на 24-й рік, у ньому є чітка рамка, там є чітка сума гривень. Шановні колеги, скільки б ми не говорили про внутрішню структуру, класифікацію і так далі, там є чіткий поріг, вище якого ми не стрибнемо. Тому я думаю, що дуже з високою точністю можна порахувати на сьогоднішній день заробітну плату секретаря судових засідань в загальному місцевому суді. Перше.

Друге – 8222. Якщо хтось знає відповідь на це питання, які шанси щодо його ухвалення до кінця року? Тому що без його ухвалення вся наша розмова, вона під великим питанням. І після того, тієї постанови Кабінету Міністрів, проекту, який є на сьогодні, про підготовку до запровадження умов оплати праці державних службовців. У мене є цей проект, я його, безумовно, перечитав, той, який винісся на Кабінет Міністрів. Тут є питання, що треба провести класифікацію не пізніше 31 жовтня. Я так розумію, що ми вже не встигаємо вкластися в цей термін. Але, повторюсь, ключове питання, як всі шановні спікери неодноразово зазначили, наші колеги ходять в супермаркет не з грейдами, а з гривнями, тому ключовий документ для нас все ж таки Закон про Державний бюджет на 24-й рік і там є відповіді на більшість питань.

Наступне, у нас ще велике питання – це все-таки сітка посадових окладів. Ми її не уявляємо і ми повертаємося до основної мети цього етапу реформи оплати праці – знижається, забирається інструмент стимулюючих виплат. Що це буде матись на практиці, шановні колеги? Якщо ми завтра з вами замість п'яти секретарів судових засідань, через те, що всі позвільнялися, будемо мати одного на п'ять суддів, то ми навіть не зможемо йому виплатити додаткову стимулюючу виплату за рахунок економії фонду оплати праці, який у нас виникне. Тому ми чітко повинні розуміти, що та економія фонду

оплати праці, вона для нас буде вже недоступна і ми не зможемо простимулювати, навіть якщо одна людина буде працювати 26 годин на добу, тому що закон цього не передбачає.

Третя проблема, яка вже була піднята частково, 25 відсотків всіх працівників судів – це патронатна служба, яка взагалі не врегульовується даними документами, які ми обговорюємо. Ми не знаємо їхнього посадового окладу. Для патронатної служби залишається стимулюючий інструмент. Ніхто не говорить про те, що для патронатної служби у нас зникає надбавка за інтенсивність праці чи за виконання особливо важливої роботи.

Що робити з цією територією – четвертина всіх працівників? А це може бути завтра напруження серед працівників, тому що одні будуть чітко держані службовці, затиснуті в рамку: посадовий оклад, ранг, вислуга і премія не більше 30, як це і було завжди, і до сьогоднішнього дня. А інша частина працівників все-таки мають варіативну частину і може виникати питання, що якщо є економія, яка не може бути виплачена секретарю, то вона має бути спрямована помічнику судді і тоді вдруге такий секретар судового засідання буде демотивований працювати. Тому насправді проблематика значно ширша, ніж тема заявлена, про яку ми сьогодні говоримо.

Декілька слів про ті сім'ї, які дійсно є. Сімнадцята сім'я з'явилася, вона дуже широка, вона дуже загальна і насправду колеги підтвердять, ми пропонували для судової гілки влади чотири сім'ї додати, але ми зійшлися на одній і інші шукати десь відповідники, які можуть знайти відображення в інших 26-и сім'ях. Тобто це дуже складний процес. І єдине, чого я відверто боюся, в мене немає відповіді на питання, те, що на вулиці 11 жовтня, ми маємо дуже мало часу до запровадження цих серйозних експериментів, експерименти, які будуть мати прямий наслідок, необов'язково позитивний, на ефективність роботи наших працівників. Мені здається, що ось це засідання, дякую голові комітету, який ініціював його, воно важливе, але воно ймовірно перше і не має бути останнім, на якому б ми мали всі разом все-таки знайти ті відповіді на питання, на більшість з яким ми відповідей сьогодні не почули.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Мінфін, НАДС, хто відреагує?

_____. Якщо можна, в межах повноважень НАДС не про цифри, декілька відповідей на попередній виступ і на виступ пана Богдана. Уточнення. 8222 дуже

важливо, щоб був прийнятий, але він нам потрібен, як і в попередньому було проговорено на засіданнях нашої робочої групи по доопрацюванню до другого читання, він потрібен для того, щоб з початку 24-го року готуватися для впровадження саме реформи в повному її змісті, але з 25-го року. Законопроект, який внесено Міністерством фінансів, точніше Кабінетом Міністрів, 10000 – це разова норма на 2024 рік, він просто відрізняється і це важливо розуміти. При доопрацюванні знову ж таки 8222 і при рівнях органів, тобто куди саме дивитися, якщо ми говоримо про 24-й рік.

Друге. Всі державні службовці не важливо, де вони працюють, це є державні службовці, вони і по статусу, і по правам, і по обов'язкам, і по гарантіям, вони є рівними по всій системі державної служби. Це окремий єдиний універсальний інститут, так має бути як і було з початку прийняття у 2015 році діючого Закону "Про державну службу". Саме тому, говорячи про певні преференції для окремих гілок влади, ми все ж таки звертаємо увагу на те, що, уявімо, є в районі районна державна адміністрація, є в районі... Наприклад, в області, давайте так, обласна державна адміністрація, територіальний орган центрального органу виконавчої влади з обласним або міжобласним рівнем і так само в нас є, як і ви зазначали, що є суди міжобласного рівня. Це нормально, це так само і зараз існує. І буде сидіти такий саме працівник Служби управління персоналом, виконуючи стандартні за процедурами, за положеннями функції, по Положенню про службу управління персоналом, у них буде типовий штат, приблизно, орієнтовний хоча б, по 20 осіб. Це приклад. І будемо визначати заробітню плату різноманітну для різних гілок влади. Це будуть нерівні підходи, неєдині підходи все ж таки. І в законопроекті 10000 і в законопроекті 8222 мова йде про саме рівні підходи. Це хотілося окремо проговорити.

І стосовно того, на що звернути увагу. У законопроекті 10000 фонд оплати праці, як ми бачили, розрахований станом на 1 липня 22-го року, це вже розраховані у додатку 3 до Держбюджету. Тут вже питання до Міністерства фінансів, я не буду... просто звертаю увагу.

У зв'язку з цим це унеможливорює певним чином використання економії фонду оплати праці за вакантними посадами. Це до питання використання пункту 14 Закону України "Про державну службу", який просто, наскільки ми бачимо, не пролонгується, ...*(Не чути)* є обов'язковим, він просто пролонгується щороку, але він давним-давно може втратити чинність.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

А те, що пан Богдан озвучував про патронатку в судах, можете якось прокоментувати?

_____. Патронатна служба не є посадами державної служби. Питання оплати праці працівників патронатної служби – це загальні питання оплати праці і належать до внутрішньої компетенції Міністерства економіки, що і передбачено, зокрема, і положеннями, і Регламентом Кабінету Міністрів, Національне агентство може відповідати і коментувати виключно за оплату праці державних службовців.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми розуміємо. Тобто ситуація, коли для секретаря судового засідання буде низький потолок, зрозуміла, а помічник з необмеженим.

_____. Звернути увагу... Якщо можна, ще один раз. Було зазначено в комунікації, що 7100 – це заробітна плата. Це не заробітна плата, це посадовий оклад мінімальний.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Оклад. Оклад плюс 30 відсотків, які ми обмежили, в них все одно у секретаря потолок, а у помічника отримується, що цього нема, бо він з патронатної. Зрозуміло. І відповідно ніяких стимулів не лишається всередині системи для того, щоб вирівняти через стимулюючі для того ж самого секретаря судового засідання. Я боюся, що, звичайно, зрівняння, це там в цілому, стандартизація може і хороша ідея, але боюся, що у нас в райдержадміністраціях секретарів стане більше, а в судах їх взагалі не буде.

Державна судова адміністрація.

_____. Доброго дня, Денисе Вячеславовичу. Доброго дня, шановні колеги. Перш за все, дійсно, хочеться подякувати за такий формат зустрічей і за можливість обговорення нагальних, болючих питань саме в судовій системі.

Тепер коротко по суті. Частково отримали відповідь на існуючу колізію, яка заклалася в проєкті каталогу, в проєкті Закону про Державний бюджет, 10000 і в проєкті Закону 8222. Я зараз маю на увазі розподіл за типами. Зрозуміло.

Також хочеться сказати про те, що є певні в нас зауваження, застереження по проєкту каталогу стосовно того, що... Це в продовження того, що озвучував Богдан Моніч. Хочеться ще зацентрувати увагу на тому, що у судів немає органу вищого рівня,

там передбачаються деякі випадки, коли неможливо провести класифікацію і це робиться органом вищого рівня. Так от стосовно будь-яких загальних місцевих апеляційних судів не існує такого поняття як орган вищого рівня і це питання треба якось врегулювати. Це перше.

І друге. 16 сім'я, що регламентує оборонну, мобілізаційну роботу, взагалі не передбачає таку конструкцію, що в самостійному структурному підрозділі немає більше інших підрозділів, які входять до його складу, тобто там інша модель закладена.

Але про головне. Було багато питань і хотілося частково отримати відповідь, наскільки це можливо. Тобто схеми посадових окладів у нас на сьогодні немає і ніхто не знає, які цифри будуть там закладені. Ми почули відповідь частково про те, що планується мінімальний рівень посадового окладу, найнижчий - це 7 100. Так от я хочу проінформувати про те, що якщо провести певну аналогію з існуючою Постановою 358, яка регулює питання оплати праці в судовій системі, і зберегти ту пропорційність, яка закладена в 358 Постанові, то секретар судового засідання за умови, що він працює три роки буде отримувати на руки 7 тисяч 545 гривень. Це при збереженні того рівня, що він буде категорія "В" і це середній фаховий рівень, який у нас закладений. Якщо навіть теоретично секретаря судового засідання в межах існуючої категорії "В" віднести до вищого фахового рівня і знов-таки порахувати, що він має стаж роботи державної служби 3 роки, він буде отримувати на руки 9 тисяч 330 гривень. Звідки ці цифри? Це посадовий оклад, вислуга років, доплата за ранг і 20 відсотків фонд преміювання. Ми зараз не кажемо про додаткові стимулюючі, ми кажемо про суто ті складові, які передбачені Законом "Про державну службу". В принципі, такі цифри ми отримаємо.

Хочу нагадати, що станом на сьогодні секретар судового засідання в першій інстанції з врахуванням того, що ми прагнемо дотягнути до 40 відсотків стимулюючих, всі про це знають, він зараз на руки отримує близько 7 тисяч 134 гривні з врахуванням 40 відсотків стимулюючих.

_____. В середньому...

_____. В середньому по року. Тобто 7 545 і 7 134 сьогодні секретар судового засідання, який має трирічний стаж роботи.

У мене поки все. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Тут Богдан Крикливенко піднімав питання щодо стимулюючих виплат, що не пролонгуються ці стимулюючі виплати фондом економії. То можна позицію Мінфіну з цього приводу почути?

_____. Дякую, Денис Вячеславовичу.

Позиція Мінфіну така, як прописується і які в нас є напрямки нашого руху до європейських стандартів, що ця надбавка повинна бути скасована. Ми її вже і так в Законі про бюджет протягуємо декілька років. Всі про це знають.

Що у нас залишається, Наталія Олександрівна підтвердить, які доплати. Доплати за тимчасово відсутнього працівника. Те, що ви, пане Богдане, казали, якщо буде працювати одна людина замість двох-трьох людей, вона зможе отримати доплату за тимчасово відсутнього працівника.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це скільки?

_____. На сьогодні 50 відсотків посадового окладу.

КРИКЛИВЕНКО Б.В. Вибачте. З одночасним оголошенням конкурсу, який заборонений в період воєнного стану. Це неможливо буде зробити доплату за вакансію. Я перепрошую, що перебиваю.

_____. Добре, пане Богдане. Значить, це працівники НАДС запишуть, перевірять, що законодавство визначає. Але на сьогодні ця доплата у нас в структурі зарплати існує.

Далі, щоб я хотіла тільки сказати - 7100. Ми говоримо про самий найменший посадовий оклад в системі грейдів. Це 15-й грейд, про який говорила Наталія Олександрівна. Якщо ми говоримо про 17-у... Ось, оскільки я дивлюсь розбивку НАДС, може колеги скажуть більш ще активніше, що, я дивлюсь, що 17 сім'я, у нас найнижчий грейд буде не 15-й, а найнижчий грейд, ми зупиняємось, по-моєму, на 13 грейді. Тобто він буде вищий ніж самий низький грейд в цій службі. Тобто 17 сім'я в нас попадає в групу сімей вищих на пару ступеней ніж самий найнижчий грейд.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А це скільки в цифрах?

_____. Денисе Вячеславовичу, я ж вам кажу в цифрах, якщо говорити про грейди, грейди – це та ж сама схема посадових окладів наша на сьогодні. Її немає. Тому цифри озвучувати точно ніхто не буде звичайні. Але я хочу сказати, що явно найнижча посада на 13 грейді не буде нижча, ніж в 15-му. Вона буде на тисячу-півтори вища вже. І тоді наші секретарі вже судових засідань, вже зважаючи, що ви в 17 сім'ї, може, мені потім уточнить ще Нацдержслужба, що все ж таки сім'я 17-а віднесена до більшої групи, до вищої групи сімей грейдовиків. Те, що я бачу по ваших розкладочках Нацдержслужби.

Тепер далі. Якщо ми беремо 358 Постанову, дійсно, те, що озвучив пан Максим. На сьогодні...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чекайте, чекайте. Вибачте, пані Людмила, в мене питання. А ви коли бюджет рахували, ви до яких...

_____. Ми рахували середню заробітну плату 17,5 тисячі в районному рівні. Тобто на сьогодні вона...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто ви від грейдів цих відштовхувались чи ні?

_____. Ми відштовхувались від підвищення середньої заробітної плати, і, зважаючи на це, ми зможемо в межах бюджету прогрейдувати, вже розкласти ці всі посади. Попрацює НАДС над цим, нададуть пропозиції, ми їх прорахуємо і побачимо. Але, пане Денисе, на сьогодні у нас середня зарплата в районі була 9, і якщо 17 - це практично в два рази, то я думаю, що щось ми зможемо викрутити. А говорити про те, дійсно, що 358 Постанова, якщо на сьогодні її розкласти навіть від прожиткового 3028, то вона дасть мінімальний оклад 6056, не 7100, самий, самий, самий найнижчий. А якщо грейд, то я так думаю, що він буде трішки збільшений.

Я записала питання, що вже назріває, питання про схему, що її хочуть всі побачити. Тому треба, мабуть, працювати дуже швидко, щоб побачити цю схему, як вона буде в нас укладатись відповідно до грейдів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А скажіть, будь ласка, просто спитаю, як зробити так, щоб працівники судової гілки влади, оскільки це одна з гілок влади, без неї, власне, немає держави, бо немає державної влади, потрапили ще у вищі грейди, чи як там, чи в більші

грейди, щоб в них була більша заробітна плата? Таке примітивне питання, можна? Що для цього потрібно зробити?

_____. Це, я так думаю, Наталія Олександрівна, питання до вас, тому що греди ж розробляли...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я не знаю, чесно кажучи, мені до Мінфіну і до НАДС.

_____. Не ми. Я не відповім.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я чому питаю? Знаєте, бо я чесно не розумію як ми формуємо бюджет, от відверто вам скажу. Грейдів немає, окладів немає, ніхто не може сказати яка сума буде, при цьому є бюджет, проект бюджету. Мені здається, що ми просто потім будемо підганяти всі ці грейди і оклади, до того, що ми заклали в бюджет. Ми, навпаки, спочатку грейди, оклади, а потім бюджет. А спочатку бюджет, а потім, а давайте тепер якби в межах цього щось втиснемо в якісь грейди. В мене таке враження складається.

_____. Денисе Вячеславовичу, я вибачаюсь, але бюджет формується, виходячи з фінансових можливостей, ви прекрасно про це знаєте. І три мільярди, які добавлені на судову владу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Знаю, знаю.

_____. Ми ж всі бачимо свої цифри. Практично кожен орган судової влади отримав додаткові видатки на... не практично, а всі органи судової влади від самого вищого, від Вищої ради правосуддя, отримали додаткові видатки на заробітну плату. Тому казати про те, що вона... може, вона буде більш у нас прозора, відкрита, виходячи з того, що вона буде стабільна і прогрейдована. А чи можна 17-у сім'ю кудись діти? Ну, тоді, може, колеги, щось... підвищити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Може, НАДС, от на це ж саме питання щодо підвищення по грейдах? Мінфін просто переадресував.

АЛЮШИНА Н.О. Ми говоримо з вами за єдині підходи. Поясню. В кожному державному органі є свої ейчари, своя ІТ-сфера, свої внутрішні аудитори, в кожному державному органі є антикори, мобілізаційники, тобто я перераховує зараз всі сім'ї. Вони є однакові кругом. Єдине, що відрізняє державний орган – це його тип. Функціонал буде однаковий скрізь. Ми говорили про те, що тип органу. От тут, скажімо, є відмінність і вона буде відрізняти той чи інший державний орган, це залежить від типу. Якщо в першому типі там, де Офіс Президента або утворені Президентом дорадчі органи, консультативні органи, перший тип - там секретаріат, там Апарат Верховної Ради. Я просто демонструю як воно в законі і в рамки закону як воно би виписувалося. Так, дійсно Конституційний Суд там теж є і так далі. Тобто є тип, це те, що їх відрізняє.

Другий рівень. Це всі міністерства. Це міністерства і ті центральні органи виконавчої влади, які займаються формуванням політики, так, як воно готувалося і в законопроект рамкою, готувалося 8222, і відповідно відображено було в каталозі.

Третій рівень. Це звичайні центральні органи виконавчої влади, діяльність яких поширюється на всю територію України. Отож, якщо ми відштовхуємося від цього, це перший пункт.

Другий - все залежить від сім'ї. Є сім'ї, скажімо, айтишника, от людською мовою, ми не зможемо знайти з вами за рівень його оплати праці на 10 тисяч гривень. Звісно, що міжнародні проекти їх зараз хантять і фактично ми залишаємося зараз без таких точкових, скажімо, відповідальних позицій, вони оголені, а саме кібербезпека і так далі. Тобто питання відкриті. Логічно, що сьогодні постає питання для всіх, і те, що пан Богдан щойно сказав про те, що люди йдуть. Да, жахлива цифра, мінус 2 тисячі 700 державних службовців ми втратили за II квартал... за результатами моніторингу кількісного складу державних службовців. Зараз ми збираємо дані за III квартал. І мені страшно просто подивитися за підсумками 15-го і 16-го ми оприлюднимо ці результати кількісного складу. Зараз вони вже опрацьовуються і, якщо така тенденція буде і надалі плюс обмеження фондів, ми просто втратимо зараз державну службу, а це вже питання національної безпеки. Я розумію, що зараз стоїть питання... ми йдемо від зворотнього тепер. Ми отримали фонди, ми хотіли... Ще раз, розробляючи законопроект 8222, який мав вступити в силу з 25-го року, в нас був рік на підготовку, на прорахунки, на проведення класифікації, зараз ми маємо два законопроекти. Є той, що системно ми підходили, і з'являється новий законопроект 10000, де, скажімо так, передумови чи передстарт класифікації посад чи передстарт реформи. Ми розуміємо, що в тому вигляді, в якому зараз чи так як ми знаходимося зараз, реально державна служба не витримає.

Що робити в цій ситуації? Спроба Міністерства фінансів закласти це в державний бюджет, перехід на нову модель чи нову систему оплати праці. Я розумію, що це теж була спроба рятувати певною мірою цю ситуацію. Але зараз треба її піти чи обійти і зрозуміти. Ми, чесно, я не бачила цифр, їх ніхто не бачив, тобто закладалися знову ж таки по всіх державних органах. Зараз ми будемо йти від зворотнього, ми будемо проводити класифікацію, маючи вже фонди. Але це експеримент фактично спробувати провести класифікацію в такі стислі строки просто з алгоритмом, ну, це не методика проведення класифікації посад - це спрощена процедура. Адже ми сьогодні маємо ситуацію, це якийсь цугцванг, тобто щоб ми не зробили, нам дуже складно, або ми втратимо державну службу зараз, тому що люди звільняються... Це неможливо, з такою заробітною платою, це ненормально утримувати сім'ю і віддано працювати на роботі. Люди навіть ламаються і шукають інший спосіб заробітку. Дійсно, оголошення на касах супермаркетів в два рази більша зарплата ніж на державній службі, відповідальності менше і не таке навантаження. Да, я розумію слова, все, що сьогодні виступили і народні депутати... *(Не чути)* сказав, і я розумію також ситуацію Міністерства фінансів, ситуація з обмеженими бюджетами. Ситуація патова, тому що сьогодні ще плюс війна і те, що відбувається: і обмеження, і бажання зберегти державну службу, не просто бажання, а ми маємо це зробити. І тут ми шукаємо так само зараз. Цей варіант, який в нас є, і ніби партнери всі поруч, і ми розуміємо, що нам потрібен закон для того, щоб це не була ситуація, одноразова акція, провести класифікацію і пережити 24-й рік. Нам потрібен 8222 як системний підхід для реалізації переходу на нову модель.

Питання в іншому. Ми зможемо потім на підзаконці, на вторинному законодавстві доопрацьовувати, в нас буде така можливість, але має бути рамка. Мені складно зараз... Я хотіла б просто дати зрозуміти, що треба, дійсно, щось зробити зараз. І тому сьогоднішнє експертне середовище, і народні депутати, теж у ваших руках зараз ситуація як бути.

Я тут замовкну поки що. І далі є виступи.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мінфін.

_____. Якщо можна.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу.

_____. Значить, як планувався бюджет? В цьому році абсолютно бюджет спланований, в усіх прозора середня заробітна плата: перший тип, другий тип органів, третій, четвертий, п'ятий, до району. Середня заробітна плата абсолютно однакова по всіх міністерствах, по всіх центральних органах, по обласному і по районному рівнях. Тому ця величезна сума в бюджеті закладена, пане Денисе Вячеславовичу, ви знаєте, на скільки збільшився бюджет на всі абсолютно органи влади, в тому числі і на судову владу.

Зважаючи на це, Наталія Олександрівна, ви кажете, класифікацію провести, а потім дати гроші. Такого не може точно бути, тому що не може центральний орган один визначити, що в нього три працівники обслуговуючого персоналу – персонал підтримки, так його назвемо, бухгалтерію зробить із 3 людей, інший орган скаже, що в нього бухгалтерія 15 людей. Тому, де 15, треба менше фонду, бо нижча зарплата. Тому, де 3 людини, треба більше фонду. Тому орієнтуватися на визначення як визначить та класифікація все-таки попередньо. Тому проект 10000 визначив рамку для того, щоб ми зараз терміново провели класифікацію, дивлячись на свої фонди. І кожен керівник органу буде розуміти, що в нього... він повинен поміститися в ці фонди. На сьогодні кожен має середню зарплату з цих людей і знає скільки в нього отримує ця людина. Тому прорахувати навіть при існуючих умовах оплати праці 23-го року, це можливо зробити і прокласифікувати людей. Тим більше, якщо ми говоримо сьогодні про судову владу. В судовій владі є бухгалтер, наприклад, є мобілізаційний працівник, він визначений в конкретній сім'ї посад. Основна маса людей, ми вчора проаналізували штатки, теж так, знаєте, ми ж не можемо проаналізувати штатку конкретно, які її проаналізує суд. Ми на свій розсуд розклали. Ми бачимо, що є керівництво, є патронатна служба, дійсно, яка займає від 26 до 31 відсотка чисельності суду. Це патронатна служба, бо там помічники суддів у нас в нашій системі судової влади. В групі сімей бухгалтерії архів, є документальне забезпечення, є ведення архівної справи, є такі працівники. Близько 40 відсотків попадуть в 17-у сім'ю, яка буде рейдуватися саме за цією сім'єю, тому що це організаційне забезпечення діяльності суду. І якщо кожен гляне на свою штатку, я так думаю, що місцеві суди, може, і ДСА проаналізують те, що в кожному місцевому суді, особливо перша інстанція, не вже не видно зараз у нас, яка структура... як структурований штатний розпис по всіх місцевих судах, скільки помічників, скільки... Ми ж скільки вже проговорюємо це і ми вже бачимо, і, по-моєму, вже прийшли до того, що в нас помічників однакова чисельність на кількість суддів і вся структура вже в системі ДСА структурована, виходячи з нашої плідної роботи вже скільки в робочих групах. Тому я так

думаю, що сьогодні всі врахують, але бюджети всі абсолютно збільшені саме під запровадження грейдів, тому що просто збільшувати заробітну плату, це просто говорити про вакансії, знову про надбавки, знову про якісь дискреції, непрозорість і так далі. Тому саме під грейдову систему було запропоновано урядом запроваджувати систему грейдів з 01.01.2024 року.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Державна судова адміністрація, скажіть, будь ласка, от Мінфін каже, що там все, в принципі, можна швидко, легко прокласифікувати. Ви ще не проводили таку роботу? Немає у вас даних? ДСА?

_____. Почули запитання. Ми проводимо на прикладі одного з місцевих загальних судів таку модель, таку конструкцію, щоб зрозуміти, розкласти по класифікації. Але в нас один мінус, точніше, це не мінус, ми не бачимо системи грейдів. Ми бачимо тільки каталог посад, проект каталогу посад, а як він далі вплине? Тобто ми не бачимо системи грейдів. Ми не бачимо конкретні посадові оклади, навіть провівши попередньо класифікацію посад певного місцевого суду або апеляційного суду. Кінцевого результату ми не побачимо. Ну, провели. Є в нас стільки-то сімей і посад, 17-й, 3-й, 4-й, неважливо. А далі? Ми не бачимо кінцевого результату.

_____. Якби ми знали, з якого грейду починається далі? До якого грейду відноситься?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хтось може це пояснити, що ДСА каже?

_____. Якщо дозволите.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Прошу.

_____. Перше. Хотілося відреагувати на один із коментарів Міністерства фінансів, а далі на ДСА надати.

Стосовно того, що було озвучено пані Людмилою. Якщо говорити про 10000 законопроект, то так, так виходить, що спочатку у нас йдуть фонди, а потім вже йде класифікація, яка вписується у виділені фонди. Це обумовлено ситуацією яка зараз є. Ми погоджуємось, що дуже складні виклики і воєнний бюджет, і ми розуміємо ситуацію, яка

станом на зараз є. Водночас, якщо говорити про реформу оплати праці, яка передбачається 8222, то там є в обов'язковому порядку порядок формування фонду оплати праці державних службовців. Мова тільки зараз про державних службовців, далі буде видно.

Коли спочатку державний орган аналізує, як і в бізнесі керівники фірм аналізують, які ресурси їм необхідні, звичайно, раціонально, звичайно, оптимальні ресурси, в нас є і гранична чисельність працівників державних органів затверджена, і фактична чисельність працівників є, можна підрахувати, і штатна чисельність. Тобто тут доволі таки, ну, є ті запобіжники, на які ми і раніше звертали увагу. І як, в принципі, наша пропозиція колись давня вже була підтримана і в законопроекті 10000, коли фонд розраховується на факт плюс 10 відсотків, це такий буферний фонд. Тобто є варіанти і є можливості.

Водночас про що мова? Спочатку логічно, що державний орган аналізує задачі і завдання, які йому потрібні на наступний рік, аналізує кількість людей яка, працівників, посад, яка необхідна для того, щоб реалізувати ці завдання, адже ми на наступний рік готуємо, в кінці року готуємо пропозиції на наступний рік вже, плани стратегічні і так далі. В принципі, вся інформація для того, щоб це зробити в нас є. Далі проводиться класифікація, визначається оптимальні: структура, штат державного органу і тоді вже результати класифікації подаються нами, в загальному всі результати класифікації дивимося, зрівняння з ринком і по функціоналу, і по оплаті праці і виводимо фактично наповненість сімей посад по всій системі державної служби, і скільки вони можуть вартувати. Далі з Міністерством фінансів ми визначаємося, які можливості державного бюджету і тільки тоді ми визначаємося, які реальні грейди. Зокрема, система грейдів може коригуватися з року в рік, це нормально для різних країн, це нормально. Те, що ми презентували сьогодні – це модель, яка була підготовлена за результатами аналізу 2020-2021 років для того, щоб показати, що система працює, вона робоча і вона необхідна була для презентації і просування законопроекту 8222.

Те, що зараз хотіла наголосити, знову ж таки, це на один рік законопроект про нові умови оплати праці. Так, тут є класифікація. Так, тут є грейди. Але підхід трошечки різниться. Якщо говорити, як би ми їх робили, я щойно розказала, тобто ми все ж таки розраховували б їх розмір з урахуванням співставлення з ринком. Тому окремо визначати вартість для окремої сім'ї посад і вона буде вибиватися із загальної структури. В нас кожен наш розрахунок, він підтверджується дослідженнями і не секрет, що приходять перевіряючі органи і ми у випадку чого надаємо відповідну базу підґрунтя для перевіряючих для того, щоб обґрунтувати яким чином ми те або те робили.

Другий момент. Як ще можна змінити систему грейдів по моделі Міністерства фінансів? Їх розмір, який зараз, оця модель у Міністерстві фінансів розрахована, там закладалась середня заробітна плата. Також питання, Людмила Олександрівна, чи можна окремий грейд зробити вищим? Тут методологічне, зокрема, питання. Чи не роздере воно всю систему грейдів за яким би підходом вона не була побудована?

І останнє. Кожен керівник, знову ж таки відповідальний і має своє повноваження, і право визначати структуру і штат свого державного органу. Це повноваження виключне і тому, звичайно, відповідальність покладається на керівника, але при проведенні класифікації в цьому разі, в цьому випадку, в цих умовах маємо пам'ятати про 51 статтю Бюджетного кодексу України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я так відчуваю, шановні колеги, що ми тільки тут ознайомче, перше, так би мовити, в цю проблематику занурилися вже більш детально і нам ще з вами доведеться зустрічатись на базі комітету в більш вузькому колі з цього приводу. Це я одразу говорю і з ДСА, і з НАДС, і з Мінфіном, і з всіма іншими окремо. В першу чергу, мабуть з ДСА, бо воно за більшу кількість суддів в Україні відповідає.

Руслан Сидорович, потім Вища рада правосуддя.

СИДОРОВИЧ Р.М. Дякую, пане Денисе.

Я передусім хочу сказати, що моя особиста, це моя особиста думка, що справді сама ідея реформи, вона абсолютно правильна, тобто збільшити прозорість, встановити систему, щоб було зрозуміло для всіх, яка є оплата праці в державному секторі, сама по собі ідея однозначно є правильною і про неї насправді вже говорили дуже багато років. Просто в нас було вже чимало хороших, правильних ідей, які знецінювалися в подальшому в процесі реалізації. Тому не хотілось би, щоб хороша, правильна ідея в процесі її реалізації була загублена, знецінена і потім повертатися до неї пізніше буде набагато важче.

У зв'язку з цим у мене два дуже практичних запитання. Одне я вже задавав, я на нього не отримав відповіді, коли в нас у всіх є дедлайн по формуванню цього каталогу з сім'ями, грейдами? Тому що сказано було, що це не 1 січня. Це зрозуміло, чому це не 1 січня. Тобто який у нас дедлайн? Для того, щоб ми розуміли, скільки в нас є часу і відповідно з якою швидкістю ми всі повинні рухатись?

ГОЛОВУЮЧИЙ. От давайте, чекайте, от давайте на перше питання почуємо відповідь. Давайте.

_____. Якщо дозволите, відповідь на це запитання. Ми внесли, ми мали внести 15-го числа, вересня ще, але процедура узгодження отримання висновків профільних відомств затягнулася з певних причин. Внесено було позавчора на розгляд Кабінету Міністрів. Орієнтовний час опрацювання секретаріатом, тиждень наприклад, скільки буде тривати опрацювання на урядовому комітеті, а також який шлях прийняття Кабінетом Міністрів, тобто членами Кабінету Міністрів, ми наразі зі свого боку спрогнозувати навряд чи можемо. Але плюс-мінус до двох тижнів, хоча орієнтуємося на більш скорий процес, бо каталог потрібен ще на позавчора.

Далі по процедурі проходження кваліфікації. Розуміючи, що строки не актуальні, конкретні строки, ми записали просто дату з моменту набрання чинності місяць, про що і говорила Наталія Олександрівна. Місяць класифікації, далі місяць ми верифікуємо дані, перевіряємо і якщо, де потрібно, доопрацьовуємо спільно з державними органами. Ось такі строки. Але в будь-якому випадку до кінця листопада бажано все доробити, бо в грудні потрібно робити схему посадових окладів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тут пані Наталія хотіла щось додати, Алюшина.

АЛЮШИНА Н.О. Я хочу відповісти пану Руслану зараз. Справа в тім, що на тій нараді 31 числа у Прем'єр-міністра мова йшла про те, що з 15 числа, з вересня місяця, НАДС мав би підготувати і подати на Кабмін проект постанови. Разом з тим проект постанови виглядає лише на одну сторінку, а ми отримали висновки, деякі регламентні міністерства подали, у буквальному сенсі, на 19 сторінок своїх зауважень чи застережень. Тому певний час ми отримали висновки, НАЗК теж свої застереження висловило і так далі. Ми змушені були підготуватися до узгоджувальної наради, яку провели минулого четверга. Відповідно в понеділок, отримавши всі остаточні висновки, ми направили протокол для того, щоб дати вам конкретну відповідь на це запитання. Я сподіваюся, що протягом двох тижнів, і це мої сподівання лише, невдячна справа робити прогнози, у нас пройде урядовий комітет, він теж буде непростий, я не виключаю, що урядовий комітет може відправити на доопрацювання там ще щось. Є політична воля і політичне рішення з

боку Прем'єр-міністра. На апаратній нараді урядовій в понеділок якраз прозвучало, коли буде внесена постанова, було доручення міністру Кабінету Міністрів для того, щоб прослідувати це питання. Разом з тим, воно вже опрацьовується, весь пакет опрацьовується в Кабінеті Міністрів. Це довга така преамбула до того, щоб сказати, що в разі, якщо сумарно в нас буде місяць орієнтовно, ми в 20-х числах жовтня приймемо постанову, це такий оптимістичний прогноз, якщо в 20-х числах жовтня ми отримаємо цю постанову, це означає, що в нас буде місяць до 20 листопада. Враховуючи, що ми виписували в залежності від кількості кількісного складу в державних органах людей для того, щоб верифікувати дані цих... які будуть подаватися за результатами класифікації, ми вже будемо в процесі. Процес буде надскладний, і ще раз, тому що вже будуть обмежені строки і відповідальність все ж таки буде лежати безпосередньо на керівниках, хто буде відправляти результати класифікації. Тобто, там більш уважно.

Щодо вашого запитання. В першій частині ви сказали, на самому початку нашої сьогоднішньої зустрічі, ви запитали, який прогноз щодо прийняття 8222? Нараді у Прем'єр-міністра був так само і перший віцеспікер парламенту Корнієнко і пані Олена Шуляк, голова комітету нашого профільного. Була домовленість така, що, якщо до 15 листопада ми проводимо, готуємо до другого читання законопроект, то протягом місяця до 15 грудня цей проект 8222 буде винесений в зал і там вже буде на розсуд народних депутатів.

Тому фактично строки такі, вони теж примарні, орієнтовні. І відповідно, якщо 15-го буде прийнято закон, то тоді ми будемо ще чекати, коли підпише Президент. Це говорить про те, що до нового року, ну, таке питання риторичне.

А що стосується самої постанови. В кращому випадку, якщо буде політична воля, то буквально на цьому тижні, можна і в четвер, в п'ятницю провести урядовий комітет. Але все ж таки урядовий комітет буде, очевидно, на наступному тижні і питання, яке буде політичне рішення і політична воля з боку Кабінету Міністрів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

АЛЮШИНА Н.О. Чіткої відповіді тут не буде.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Друге питання.

СИДОРОВИЧ Р.М. Дякую, пане Денисе.

І друге питання, щоб ми оптимізували нашу роботу і всі були on the same in page, чи можна було би просити вас, пане Денисе, щоб, можливо, вам надали останні напрацювання цього каталогу сімей і грейдів, а ви розішлете тим стейкхолдерам, які необхідні, щоб ми максимально оптимізували наші ресурси і, враховуючи стислі терміни, підготували всі свої пропозиції? І далі ми розуміємо, щось буде враховано, щось не буде враховано, але щоб ми максимально оперативно, швидко підготували інформацію і передали її чи напряду від головних розпорядників, чи через головних розпорядників, щоб НАДС максимально швидко отримало всю необхідну інформацію для врахування її в подальшій роботі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Саме тому, пане Руслане, я сказав, що доведеться збиратись ще неодноразово на базі комітету. Саме це я маю ще на увазі. Я щодо грейдів тільки не знаю чи зможуть надіслати інформацію, але давайте запитаємо. НАДС, прошу, зможете надати чи від кого нам необхідно ще додатково отримати?

_____. Якщо можна. Стосовно пропозиції органів судової влади хотіла, маю зазначити, що ми внесли проект акта в установленому порядку на розгляд уряду. І станом на зараз ми вже не маємо можливості щось вносити в каталог, тобто питання може бути поставлено вже на урядовому комітеті, на уряді. Важливо це було зазначити, наголосити, це є регламентна процедура.

І другий момент стосовно грейдів. Знову ж таки вже про це говорила, ці грейди, які є, вони були моделлю за результатами співставлення з ринком 2020-2021 рік і вони не є актуальними зараз. Оновлені грейди можуть бути підготовлені після того як ми знову по нашій моделі зробимо зрівняння з ринком, чим ми зараз займаємося, підготовчий етап, а також за результатами класифікації посад після прийняття Закону України про Державний бюджет, коли фонди будуть... *(Не чути)* Тому зараз, щоб ми не надіслали, це буде ознайомче, оглядове без реальних наслідків. Питання до того, можливо, що знову ж таки Міністерство фінансів закладало при розрахунку фондів оплати праці в третій додаток до державного бюджету, більш актуальний на мою думку, тому що наші моделі трошки різняться.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Дякую.

Сергій Демченко. Потім Вища рада правосуддя.

ДЕМЧЕНКО С.О. Дякую.

Колеги, всіх вітаю. Чутно мене? Чутно. Дякую.

Напевно, нічого нового ми сьогодні не почули, ті, хто займаються цим питанням і я думаю вже досить давно. Я дуже дякую НАДС за ту роботу, яку вони здійснили, це досить потужно для всієї країни, і сама ідея досить прогресивна, давно очікувана, але, на жаль, по сьогоднішній день є ті, хто гальмують її і ті, хто чинять перепони, щоб її в наше життя застосувати.

Я хотів лише звернути увагу на те, що, на жаль або на радість, я не можу бути повним прихильником цієї ідеї без вирішення головного питання для судової влади – це підтримка її гарантій, гарантій незалежності і відсутності впливу будь-якої гілки влади на питання, пов'язані з відправленням правосуддя. На мою думку, ця реформа, вона для судової влади не підходить в тому вигляді або не є в повному обсязі, в якому повинна бути для судової влади, щоб забезпечити саме незалежність її від, повторюсь, прийняття будь-ким якихось рішень.

Ми зараз вже почули з вами, що ті чи інші питання будуть вирішуватися на рівні уряду: розміри грейдів, зміни їх, хто до якого типу відноситься, можливо, якісь зміни. І це досить погано, і відштовхує нас знову ж таки назад, саме в розвитку вперед задля того, щоб ми могли людям визнати, дійсно, що, так, от ми судова влада, ми не від кого не залежні, ми залежні лише від свого переконання та закону.

Що можна зробити на сьогоднішній день? На сьогоднішній день є ігнорування урядом двох звернень Президента, пов'язаних із законопроектом 6311, який вирішує ці проблеми в повному обсязі. Я думаю, що це буде, якщо не вирішено втретє, це буде третє ігнорування, яке за собою потягне переформатування уряду, в тому числі з цих причин. І, на жаль, не в цьому році, але в наступному, ми все-таки прийдемо до варіанту, пов'язаного або з 6311, або з його ідеями.

В поточному режимі щодо 8222, щоб знову ж таки якась конкретика між нами була, є ініціативи, правки до цього законопроекту, по яких, на мою думку, є принциповими щодо віднесення в каталозі до того чи іншого типу Вищої ради правосуддя. Вона, на мою думку, оскільки є конституційним органом державної влади та суддівського врядування, має належати до першого типу державних органів, саме така правка, а не до другого подана, до 8222, і буду просити колег підтримати цю правку.

І питання, пов'язане з Державною судовою адміністрацією, також є необґрунтованим, що належить до третього типу, має належати за логікою, тією, що

закладена в 8222, віднесена до другого типу, якщо ВРП до першого типу як конституційний орган.

Це дві правки, які мають бути підтримані в залі. Якщо ні, то ця реформа для судової влади буде повністю провальна, а не частково, як я сказав перед цим.

Крім того, хотів звернути увагу колег на те, що до першого читання, коли голосувався 8222, зникло обмеження, пов'язане з тим, що це буде стосуватися всіх державних службовців, в тому числі, оплати яких регулюються спеціальними законами. Тобто, скоріш за все, ми отримаємо ситуацію, що ті органи, які були сформовані за участю наших міжнародних партнерів, у них буде зберігатися своя особлива система оплати праці з відповідними гарантіями. А щодо судової влади, на жаль, ми матимемо поки що такий варіант, який є на сьогоднішній день, з можливими покращеннями з точки зору розмірів заробітної плати. Це, я думаю, що відбудеться, оскільки планується плюс 3 мільярди. Я думаю, що це вплине на розмір заробітної плати. А знову ж таки, я думаю, що це буде все-таки не через грейди, в мене поки що немає впевненості, що ми їх досягнемо в найближчому якомусь майбутньому. А скоріше це буде знову ж таки через преміальні, які будуть сплачуватися за старою системою.

І хотів звернути увагу, в тому числі НАДС. Дивіться, в нас діюча норма, і вона недавно була проголосована, що все-таки спеціальним законодавством мають регулюватися особливості оплати працівників судів, в тому числі були зміни до Закону про судоустрій, що відповідає той логіці, яка на сьогоднішній день міститься в законопроекті 6311. Напевно, десь таким чином реформу робити треба, але реформа оплати в судовій системі, все-таки є свої особливості, пов'язані з порядком прийняття рішень, відправлення правосуддя, наявності відповідних гарантій, що, я думаю, в підсумку і притягне до того, що ми будемо все-таки мати особливий характер заробітних плат. А на сьогоднішній день на цьому етапі конкретику я сказав, на що ми можемо сфокусуватися. І на розмір грейдів, я впевнений, що ми з вами тут, крім учасників уряду і Президента, на це не матимемо ніякого впливу, на жаль чи на радість. Це буде виходити, на жаль, виключно з об'єму фінансування, який буде закладатися на наступний рік і як він буде розподілятися. І знову ж таки, я підкреслюю, це правильно сказало НАДС, на сьогоднішній день це експеримент. Але я сподівався, що цей експеримент буде на якихось окремих органах, нібито про це йшла мова, про окремі, в тому числі райадміністрації, навіть не всі під це будуть підпадати одразу. Досить ризиковано, але я також люблю ризик і чому ні. Це я тут не можу сказати, що це негатив. Це трохи мене дивує. Але, напевно, якщо б я приймав би рішення, можливо, таке ж саме прийняв.

І знову ж таки останнє. Звертаюсь до уряду, до НАДС все-таки проникнутися тим питанням, що судова влада, вона має особливості, це особливості незалежності і це ми маємо витримати якби ми не бажали б, не хотіли б, я розумію, бажання уніфікувати, систематизувати і максимально все упорядочити за одним принципом. Не буде цього ніколи при всьому нашому з вами бажанні. Все рівно будуть особливості в тих чи інших органах і ми зразу маємо разом погодитися з тим, що судова влада матиме цю особливість і реалізує її не на цьому етапі, так на наступному точно.

Дякую. У мене все, напевно. Будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

НАДС, ви хотіли на це відреагувати, прошу.

_____. Дуже дякую. Якщо можна слово.

Стосовно особливостей, я маю зазначити певну думку. Державна служба вона виділилася певного часу, зрозуміло, це є цивільна служба, це є певний інститут, який передбачає працівників, що працюють в різних державних органах незалежно від гілки влади.

Таким чином, якщо ми вже провели примірну класифікацію, вже подивилися особливості роботи певних державних службовців у багатьох, майже всіх практично аналізували, ми від себе не відмітили окремих, дуже великих особливостей роботи державних службовців в органах виконавчої, законодавчої, один у нас орган законодавчий, або судових гілок влади. Всі державні службовці, які прокласифіковані, в каталозі міститься перелік функцій, цивільних функцій, державної служби. Так от, якщо на них дивитися, ми кажемо зараз саме...*(Не чути)* функції державної служби. Вони всі здійснюються на основі стандартів, регламентів, правок, законів, постанов, законодавства, здебільшого всі державні службовці зобов'язані дотримуватися однакових правил, де б вони не працювали. Звичайно, в нас у усіх різний характер роботи, наші органи мають різні повноваження, це дуже важливо розуміти. Звичайно, працюючи в Міністерстві оборони або в МЗС, або в Національному агентстві чи в Міністерстві енергетики, Мін'юсті, я буду мати завжди трошки інший функціонал і так само маю досвід роботи і в апараті суду першої інстанції, і пам'ятаю як і там працювалося.

Отже, тобто, якщо питання підіймати таким чином, тоді необхідно підіймати питання перед парламентом і перед урядом про те, що необхідно створювати радикально три види державної служби. От тільки єдине, що незрозуміло як це обґрунтувати, тому що

ми все ж таки єдині і функції єдині, і законодавство єдине для всіх. Це мала зазначити для того, щоб у всіх було єдине розуміння.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Вища рада правосуддя.

_____. Я дуже радію, що насправді зараз відбувається саме діалог між всіма гілками. Ми, безумовно, підтримуємо прозорість будь-яких правил, що стосується загальних професій. Дійсно, транспортний відділ, бухгалтерія, ІТ і інші підрозділи, які забезпечують роботу, вони мають однакові риси всіх органів державної влади, в тому числі в судовій владі. Але запропонований підхід, і саме маємо на ньому зосередитися, не враховує, що при судді, при кожному судді, в нас є один секретар судового засідання, який забезпечує фіксування судового процесу і який відноситься до державної служби, і при тому ж судді знаходиться помічник, який допомагає, виконує свої певні... І секретар судового засідання є процесуальною фігурою, передбачені обов'язки у нього не лише Законом "Про державну службу", а саме його особливий статус, передбачений процесуальним кодексом. Тому нам видається, треба зосередитись саме на специфіці відправлення правосуддя і характеру професій, які виконують і секретар судового засідання, і помічник судді. Запропоновані вони, безумовно, не враховують цієї специфіки і не можна загальні вимоги, які застосовуються до різних органів державної влади в системі державної служби, застосувати до цих двох професій. Тому я радію діалогу, що відбувається, безумовно, ми підтримуємо подальше обговорення і прийдемо до спільного рішення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Виникає питання, якщо у помічників, які є працівниками патронатної служби, немає ніяких обмежень, потолків, їм можна регулювати якимось чином рівень заробітної плати, то чому це має бути для секретарів судового засідання? І, дійсно, характер роботи секретаря судового засідання як невід'ємної частини суду, роботи судді, складу суду і так далі. Він... звичайно, що є певні особливості. Тут, мабуть, більш загальне питання наскільки може бути секретарі державними службовцями.

Добре, колеги. Якщо більше ні в кого немає запитань станом на сьогоднішній день, то ми будемо, мабуть, закінчувати комітет сьогоднішній.

Колеги, в мене така пропозиція. Я думаю, що ми на базі комітету проведемо ще ряд зустрічей робочих із НАДС, Мінфіном, і представниками судової гілки влади для того, щоб предметно ще раз пройтися, розібратися в усіх цих джунглях, відверто, того як має формуватися система оплати праці державних службовців в судовій гілці влади, наскільки це, скажімо так, можливо, і як це вплине, власне, на роботу у 2024 році. Так що... Дивіться, я думаю, що почнемо ми, звичайно, що з Державної судової адміністрації. Я не знаю наскільки це можливо, Державна судова адміністрація, можливо, ви зможете класифікувати ті посади за тим проектом каталогу, який представлений, для того, щоб ми розуміли все ж таки, хто в нас буде, за яким класифікатором посад буде працювати в системі суддів загальної юрисдикції і як це вплине на їх заробітну плану. От, мабуть, з вами і почнемо, предметно попрацюємо. Добре?

_____. Добре.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді всім дякую за участь в цьому засіданні. Ви мали можливість почути і представників НАДС, і Мінфіну, і представників різних гілок влади. Я думаю, що тут варто досвід перейняти роботи з НАДС і Вищого антикорупційного суду для того, щоб ми мали час зробити все можливе для того, щоб у співробітників судової гілки влади була достойна заробітна плата, при всій повазі до багатьох інших професій, дійсно є особливості, бо це окрема гілка влади. Маємо врахувати в залишений час.

Дякую всім за участь. Тоді всім безпеки і перемоги нашій країні. До побачення.